

SZAKDOLGOZAT

Molnár Dávid

2024

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Károly Róbert Campus

Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet

Kereskedelem és marketing alapképzés

Az MVM Mátra Energia Zrt. gazdasági elemzése

Belső konzulens:	Dr. Holló Ervin egyetemi adjunktus
intézete/tanszéke:	Agrár- és Élelmiszergazdasági Intézet, Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Vállalati Gazdaságtan Tanszék
Készítette:	Molnár Dávid

Gyöngyös

2024

Tartalomjegyzék

Bevezetés	5
1. Szakirodalmi áttekintés	7
1.1.1 A gazdasági elemzés és az éves beszámoló jelentősége	7
1.1.2 Az éves beszámoló elkészítési módja	8
1.2 A lojalitás kialakulása és a munkavállalói elkötelezettség.....	9
1.2.1 Munka-család kapcsolatrendszere	9
1.2.2 Szervezeti elkötelezettség	10
1.3 A Covid-19 általános hatásai, jelentősége.....	12
1.3.1 Az informatikai háttér fontossága a járvány ideje alatt	13
1.3.2 A koronavírus kiemelt gazdasági hatásai Magyarországon	13
1.4 A megújuló energia termelésének hatása a magyarországi szénbányászat helyzetére	14
1.4.1 A szénbányászat jelentőségének csökkenése	14
1.4.1 Megújuló energiaforrások növekedése	15
1.5 Környezetvédelmi intézkedések az MVM Mátra Energia Zrt.-nél	17
1.5.1 Környezetvédelem	17
1.5.2 Vízhőszigetvédelem	17
1.5.3 Levegőtisztaság-védelem.....	18
2. Az országos energiafelhasználási adatok és mutatók	19
3. Anyag és módszer	23
3.1 Kérdőíves kutatásom módszertana	23
3.2 A gazdasági és a pénzügyi elemzés jelentősége.....	24
4. Az MVM Mátra Energia Zrt. általános ismertetése.....	26
4.1 Cégtörténet.....	26
4.2 Tulajdonosi szerkezet és szervezeti felépítés.....	28
5. A kérdőíves felméréseim összehasonlító elemzése	30
5.1 A kutatásom eredményeinek összehasonlítása	30
5.2 Kérdőíves kutatás eredményei.....	32
5.3 A kutatások összegzése, következtetések, javaslatok	35
6. Eredmények és értékelésük az MVM Mátra Energia Zrt. éves beszámolói alapján	37
6.1 A vagyoni helyzet elemzése	37
6.1.1 Az eszközök összetételének vizsgálata	37
6.1.2 A források összetételének vizsgálata	39

6.2	A cég likviditási helyzetének elemzése	44
6.3	A jövedelmezőség elemzése	47
7.	Összefoglalás	51
	Irodalomjegyzék	54
	Szakirodalmi források	54
	Internetes források	56
	Egyéb források.....	56
	Ábrajegyzék	57
	Táblázatjegyzék	59
	Mellékletek.....	60
	1.sz. melléklet.....	60
	2.sz. melléklet.....	64
	3.sz. melléklet.....	65

Bevezetés

Szakedolgozatom témaként az MVM Mátra Energia Zrt. tevékenységének elemzésére esett a választásom. A választásom legfőbb oka, hogy két évvel ezelőtt ennél a cégnél tölthettem a szakmai gyakorlatomat, amely során betekintést nyerhettem a cég életébe. Korábbi tanulmányaim során záródolgozatom elkészítésekor már foglalkoztam a céggel, így most lehetőségem adódik ahhoz, hogy különböző összehasonlító elemzéseket is elvégezzek, amellyel szeretnék minél átfogóbb képet adni a cég tevékenységeiről és működéséről. 2020. március 26-án az MVM Mátra Energia Zrt., korábbi nevén Mátrai Erőmű Zrt., és leányvállalatai átkerültek az MVM csoport tulajdonába. Pénzügyi szempontból számos változással járt ez a cég életében, amelyet a szakedolgozat utolsó fejezetrésze számadatokkal is alátámaszt.

A mai társadalmi és üzleti környezetben egy cég sikere szempontjából kritikus fontosságú a vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzet és hatékonyság alapos vizsgálata. A cégek számára elengedhetetlenül fontos az ilyen mélyreható vizsgálat, mivel ez segít az optimális pénzügyi és operatív döntések meghozatalában, ami hozzájárulhat a hosszú távú sikerükhöz. Az ilyen elemzések által nyert információk segítenek az összes cég számára, hogy jobban megértsék a saját működésüket. Ez által fel tudnak készülni az esetleges kihívásokra és ki tudják használni az előnyös lehetőségeket a versenyképes piaci környezetben.

A gazdasági szereplők számára készülő elemzések alapvetően a cégek és a kisebb méretű vállalkozások részletes vizsgálatán alapulnak, és ezek az elemzések szolgálnak alapul a döntéseik meghozatalában. Az elemző munka hatékony végrehajtásának feltétele az időszerű és valós összképet mutató gazdálkodási adatok elérhetősége. A gazdasági adatok rendelkezésre állását a 2000. évi C. törvény a számvitelről szabályozza, amely biztosítja, hogy minden cég és vállalkozás egységes rendszerben helyezkedjen el. Ennek eredményeként a vizsgálatok által előállított információk segítenek a döntéshozóknak az átfogó kép kialakításában és a gazdasági folyamatok jobb megértésében, elősegítve a hatékonyabb és célszerűbb döntéshozatalt.

Felállított hipotéziseim a következők:

1. Személyi állomány változása csökkentette a munkavállalók lojalitását az elmúlt két évben.
2. A Covid-19 járvány nem befolyásolta az MVM Mátra Energia Zrt. működését.
3. A környezetvédelmi normák, valamint a különböző megújuló energiaforrások miatt a szénerőművek egyre inkább kiszorulnak a szolgáltató szektorok közül.

Az 1. hipotézisem azért állítottam fel, mert úgy vélem, hogy a személyi állomány csökkenése a munkavállalók lojalitását is csökkentette. 2022-ben, már készítettem egy kérdőívet ugyanígy a lojalitás megvizsgálása érdekében, azonban most azt gondolom, hogy az akkori nem túl magas lojalitási szint még lejjebb fog esni. Ahhoz, hogy ezt kellőképpen elemezni tudjam, két kérdőíves elemzést fogok összehasonlítani.

A 2. hipotézisem létrejöttének oka az, hogy megvizsgáljam mennyire volt hatással a cég működésére a Covid-19 járvány. Sajnos rengeteg cég működését tönkretette, illetve megnehezítette a Covid-19, azonban azt gondolom, hogy az MVM Mátra Energia Zrt.-re nem hatott negatív hatással ez a járvány. Álláspontom azért ez, hiszen egy olyan szolgáltató cégről beszélünk, amely villamos energiát állít elő, amelyre mindig szüksége van a fogyasztóknak.

A 3. hipotézisemet pedig azért állítottam fel, mert számos különböző helyről hallhatjuk, hogy folyamatosan szigorodnak a környezetvédelmi normák, illetve más országoknál is egyre inkább a megújuló energiaforrásokat részesítik előnyben a szénterőművekkel szemben. Ez többek között az emberek változó szemléletének is köszönhető, gyarapodik azon emberek száma, akik a föld és a környezetünk védelme érdekében megújuló energiaforrásokból állítanak elő a villamosenergiát.

1. Szakirodalmi áttekintés

1.1.1 A gazdasági elemzés és az éves beszámoló jelentősége

A vállalkozás üzletmenete során megjelenő gazdasági eseményeket a 2000. évi C. törvény a számvitelről, alapján rögzíteni kell. A törvény meghatározza, hogy ezeket az eseményeket milyen formában kell dokumentálni, a könyvvizetés folyamatát, a szükséges nyilvántartások formai és tartalmi követelményeit, valamint a vállalkozás vagyonának értékelési módszereit. A törvény továbbá részletezi, hogy az adatok rendszerezésének és összesítésének milyen módjai vannak. Az összesített adatok egy gazdálkodási időszakot tükröznek, és a könyvelési periódus lezárása után a gazdálkodónak kötelessége beszámolót készíteni. [1]

Ahhoz, hogy átfogóan ismertessem az éves beszámoló jelentőségét a számviteli törvényt még részletesebben tanulmányoztam. A 2000. évi C. törvény a számvitelről meghatározza az információk fontosságát a gazdaság érdekében. A számvitel ezen megközelítése szerint a tájékoztatás eszközeként működik és információkat generál a vállalkozások vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről. Ezt a tevékenységet definiálhatjuk úgy is, hogy figyelemmel kíséri, méri és dokumentálja a vagyon mozgását, valamint az eredmény alakulását, mindeközben értékeli, mennyire volt eredményes a vizsgált vállalkozás az adott időszakban. Ennek a folyamatnak az eredményeként számviteli bizonylatok keletkeznek.

„A gazdálkodó működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről az üzleti év könyveinek zárását követően, e törvényben meghatározott könyvvizetéssel alátámasztott beszámolót köteles - magyar nyelven - készíteni. A bekezdés szerinti beszámolónak megbízható és valós összképet kell adnia a gazdálkodó vagyonáról, annak összetételéről (eszközeiről és forrásairól), pénzügyi helyzetéről és tevékenysége eredményéről.” [2000. évi C. törvény a számvitelről]

A beszámoló elsődleges szándéka az információ nyújtása a gazdasági szereplők számára, miközben egyúttal fontos elemzési eszköz és információforrás is. A számviteli törvény meghatározza a következőket:

- A beszámolási és könyvvizetési kötelezettségeket az érintett személyekre vonatkozóan.
- A beszámoló összeállításához, a könyvek vezetéséhez alkalmazandó elveket és szabályokat.

- A nyilvánosságra hozatal és a könyvvizsgálatra vonatkozó követelményeket.

A beszámoló formai követelményei a vállalkozás éves nettó árbevételétől, a mérlegfőösszegtől és a foglalkoztatottak létszámától függ. Ezek alapján a beszámolónak több fajtája is létezik, így a vállalkozások számára behatárolhatóvá válik, hogy melyik beszámolót szükséges elkészíteniük. [2]

A beszámolók fajtái:

- Éves
- Egyszerűsített éves
- Összevont (konszolidált)

A gazdálkodóknak a formai követelmények betartása mellett a beszámolót kettős könyvvitellel kell alátámasztaniuk, amely biztosítja a beszámoló megbízhatóságát és valóságát. A könyvvezetés során olyan könyvviteli nyilvántartásokat kell vezetni, amelyek a vagyonban történő változásokat a valóságnak megfelelően, folyamatosan, zárt rendszerben és áttekinthetően mutatja meg a belső és külső információs igényeket. [2]

1.1.2 Az éves beszámoló elkészítési módja

Éves beszámolót az a kettős könyvvitelt vezető gazdálkodó köteles elkészíteni, aki nem jogosult az egyszerűsített éves beszámoló készítésére, hiszen az adott vállalkozás meghaladja a követelménynek megfelelő kritériumokat. [3]

Az éves beszámolón kívül, beszélhetünk még egyszerűsített éves beszámolóról is, amelyet az a gazdálkodó készíthet, akinek két egymást követő évben, a mérleg fordulónapján a következő három, nagyságot jelző mutatóérték közül kettő nem haladja meg az alábbi határértékeket: [2000. évi C törvény a számvitelről]

- a mérlegfőösszeg az 1.200 millió forintot,
- az éves nettó árbevétel a 2.400 millió forintot,
- a tárgyévben átlagosan foglalkoztatottak száma 50 főt.

A felül leírtak tekintetében az MVM Mátra Energia Zrt. esetében, természetesen az éves beszámoló elkészítésére van szükség. Az éves beszámoló meghatározó részei a mérleg az eredménykimutatás és a kiegészítő melléklet. Ezeken felül készíthető még üzleti terv is, ami a szakirodalmak alapján nem része a beszámolónak, hiszen jövőbeni tervek, stratégiák kerülnek

megfogalmazásra, külső környezetbe való kikerülése veszélyeztetné a vállalkozás versenyképességét és piaci elsőbbségét. [3]

Az elemzést rendkívül sokféle megközelítésben készíthetjük el. Egy vállalat elemezhető úgy, hogy csak a külső tényezőit elemezzük, például az export forgalma, értékesítés mértéke. Belső tényezőinek elemzése során megvizsgálhatjuk a személyi állományt, valamint a beruházott eszközöket. Szakdolgozatommal az a célom, hogy a vállalatot komplex szinten mutassam be, amihez az éves beszámolók nyújtják majd a szükséges adatokat.

1.2 A lojalitás kialakulása és a munkavállalói elkötelezettség

Definíciót illetően a munkavállalói elkötelezettségről nincs egységes megállapodás a szakirodalmak tekintetében, más szemszögből közelítik meg a témát és nem feltétlenül azonos vélemények alakulnak ki. Az ok valószínűleg az, hogy bár több évtizede kutatják, az ember mindig változik, kis túlzással elmondható, hogy szinte évről évre más helyzetekhez kell hozzászoknunk, ez által a meglátásunk is folyamatosan változik. Az viszont mindenképpen elmondható, hogy egy ember alapvető szükségletéhez hozzátartozik az, hogy tartozzon valahová, ahol meg is becsülik, illetve tiszteletet is nyilvánítanak felé. Ez egyaránt fontos a magánéletben, egy családi vagy baráti társaságban és a munkahelyi környezetben is.

1.2.1 Munka-család kapcsolatrendszer

A lojalitás, elkötelezettség egy adott foglalkozás vagy egy konkrét szakma iránt létrejöhet az emberben a szervezet kultúrájától és a vállalati életben zajló munkafolyamatoktól függetlenül is. Befolyásolható például az ismerősi kör által, avagy egy közeli hozzátartozónk által is. [4]

A felül írtakhoz, illetve az adott fejezet bővebb ismertetése érdekében az alábbi két definíciót mindenképp fontosnak tartom tisztázni:

Munka: *„az egyén számára előírt, általa egy szervezet tagjaként végzett feladatok együttese, amelyért anyagi ellenszolgáltatás jár számára”* [5]

Család: *„együtt lakó és a megélhetési költségeket megosztó, együtt fogyasztó emberek csoportja, akiket biológiai kapcsolat, házasság, társas megállapodások vagy örökbefogadás köt össze”* [5]

Egy ember számára ez a két legfontosabb életterület, sajnos nagyon sok olyan helyzet van, amikor az egyik életterület kihatással van a másikra, ez által befolyásolja azt, vagy pozitív, vagy negatív irányban. Abban az esetben, ha pozitív irányban befolyásolja, akkor nem feltétlen jár rosszul vele az egyén, de ideális esetben egyik életterületnek sem kellene kihatnia a másikra. Számos olyan helyzet van, amikor a magánélet és a munkahelyi élet összeférhetetlenségekbe ütközik, ilyenkor valamelyik életterület sérülni fog. Ez nagyon könnyen befolyásolhatja a munkavállalónak a szervezet iránti attitűdjét, hiszen a munkavállaló is addig érzi magát komfortosan az egyes területeken, ameddig kompenzálva vannak az érdekeik a munkáltatóval. [5]

Az elmúlt években a munka-család egyensúlyára (work-familybalance, rövidítve: WFB), nagy hangsúlyt fektettek a kutatók is, közkedvelt témává vált a tudományos életben. Ehhez példaként egy szakirodalomban talált definíciót mindenképp szeretnék megosztani.

Greenhaus, Collins és Shaw (2003) megközelítése alapján a WFB: „annak mértéke, amennyire az egyének egyenlő mértékben vonódnak be és egyenlő módon elégedettek a munkát és a családot illető szerepeikkel” [5]

1.2.2 Szervezeti elkötelezettség

A szervezeti elkötelezettséget nagyon sok szakirodalomban taglalják, rengeteg különböző megközelítés van ezzel a témával kapcsolatban. A továbbiakban egy pár számomra érdekesnek vélt definíció által írnám körül egy kicsit a témát.

Mayer, Allen és Smith (1993) definíciója szerint: „*egy pszichológiai állapot, amely az egyént a szervezethez köti*” [4] Ehhez képest O'Reilly és Chatmen (1986) a munkavállalói lojalitást más szemszögből közelítette meg, miszerint: „*a szervezet irányába érzett pszichológiai kapcsolódás azt a mértéket tükrözi, amennyire az egyén internalizálja vagy adoptálja a szervezet jellegzetességeit vagy nézőpontjait*” [4]

A szakirodalomban többféleképpen írtak a témáról, mint már említettem korábban. Két főbb megközelítést olvashatunk, az egyik megközelítésben a kutatók a szervezeti elkötelezettség attitűd oldalát vizsgálják. Ez tulajdonképpen magába foglalja az egyének szervezettel kapcsolatos gondolatait és érzéseit. Más kutatók pedig a magatartás oldaláról közelítették meg a téma tanulmányozását.

Szorosan hozzákapsolódik a szervezeti elkötelezettséghez a munkaszerződés, amely egy formális szerződés, amiben a munkáltató rögzíti az elvárásait, a munkavállalónak pedig alá kell írnia ezt, amivel elfogadottnak tekinti a leírtakat. Egy adott pozíció betöltésekor létrejön a felek között egy úgynevezett pszichológia szerződés is, amely természetesen nem papír alapú, hanem egy szóbeli megállapodás a jövőre nézve. A pszichológia szerződés tartalmaz minden olyan munkaszerződésben nem megfogalmazott elvárást és értékeket, amelyekben az érintett személyek megegyeznek.

Létrejöhet egy személyes kötődés a dolgozó által a szervezet felé, e miatt az egyén gondolkozása a vállalat iránt megváltozik. Hajlandó lesz nagyobb áldozatokat hozni a cég érdekében (például: túlóra, több műszak vállalása), amellyel elősegíti a vállalat sikerességét, illetve képes lesz megfelelni azt esetlegesen elé kerülő magasabb követelményeknek is. Képes lesz nagyobb teljesítményt is nyújtani, hiszen az Ő érdekeivé is válik a vállalat sikeressége. [6]

Összességében a szervezeti elkötelezettséget elég sok tényező befolyásolja. Amikről még az előbbieken nem esett szó, viszont nagyon fontosnak tartottam még pár szóban ismertetni, hiszen szorosan kötődik a témához. A munkavállalói lojalitás és a munkahelyi motiváció vizsgálata szorosan összefügg. Vannak különböző motivációs modellek, amelyek segítenek a munkavállalói elégedettség vizsgálatban. Egy ilyen például Herzberg (1959) motivációs modellje. Ez egy kéttényezős motivációs modell, amely szerint más tényezők képesek hatni a dolgozók elégedettségére és elégedetlenségére. Ez a modell segíthet rávilágítani arra is, hogy mire van szüksége a munkavállalónak és ezek eléréséhez a vezetők milyen eszközöket alkalmazhatnak. [7]

Bakacsi Gyula szerint akkor beszélhetünk motivációról, ha „hajlandóak vagyunk egyéni szükségleteink kielégítésére törekedve a szervezeti célok megvalósítása irányába mutató erőfeszítésekre”. [7]

Mindezeken felül még lényegesnek tartom megemlíteni azt, hogy az életkor is nagyban befolyásolja az elkötelezettséget. Az Y (1980-2000) és a Z (2000-) generáció már másképpen vélekedik az elkötelezettséggel kapcsolatban. Ezen generációk tagjai számára már sokkal fontosabb a magánélet, a család és a barátok. Könnyebben képesek munkahelyet váltani, mint a korábbi generációban született emberek. Ez által, mivel könnyen képesek munkahelyet változtatni, a vezetőknek jobban kell alkalmazkodniuk hozzájuk. Ahhoz, hogy a generációs problémák leküzdésre kerüljenek, a vállalatoknak olyan stratégiát kell kialakítani, amely vonzóvá teszi az adott pozíció betöltését az Y és a Z generáció tagjai számára egyaránt (például: innovatív lehetőségek, home office alkalmazása, elektronikai eszközök biztosítása). [8]

1.3 A Covid-19 általános hatásai, jelentősége

A szakirodalom következő fejezetrészében a második hipotézisemet fogom vizsgálni, miszerint a „Covid-19 járvány nem befolyásolta az MVM Mátra Energia Zrt. működését.” Ahhoz, hogy ezt a témát részletesen elemezzem, az éves beszámolók adataira természetesen szükségem lesz, amit a későbbiekben fogok megvizsgálni, viszont elengedhetetlen pár szóban ismertetni a Covid-19-et elméleti szinten. Köztudott, hogy rengeteg vállalkozás életben maradását ellehetetlenítette, viszont van sok olyan is, akik ebben az időszakban nagyobb bevételre tehettek szert, mint előtte.

A Covid-19 járvány globális terjedése súlyos hatással volt a világ gazdaságára, radikálisan megváltoztatva annak környezetét. A mai napig felfedezhetőek olyan hiányosságok, amelyek a Covid-19 miatt alakultak ki és azóta sem javultak. A globalizáció korában kialakult infrastrukturális hálózatok, kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok, valamint oktatási, tudományos és kulturális együttműködések összekapcsolták a világot. A Covid-19 járvány rámutatott ennek a globális kapcsolatrendszernek a törékenységre, és felkészültségre sürget bennünket a jövőbeni, hasonló váratlan eseményekre. Az intézkedések középpontjában az "izoláció" állt, mely nemcsak az állampolgárok számára hozott szokatlan helyzetet, hanem világméretben érintette a különböző ágazatokat is.

A Covid-19 járvány átmeneti válságba sodort több céget, vállalatot a termelő vállalatoktól egészen a kiskereskedőig. Sok vállalkozás csődbe ment, és a munkanélküliség sok helyen drámai méreteket öltött. A turizmus és a vele összefüggő iparágak, mint például a szállásfoglalás, szórakoztatóipar, légi közlekedés, hajózás és hotelipar, szenvedték el a legnagyobb veszteségeket az utazási korlátozások miatt.

Az infláció globális kiterjedése komoly problémákat okozott már a járvány idején is, és a háború kirobbanása tovább súlyosbította ezt a helyzetet, különösen a magasabb energiaárak hatására. A magasabb energiaárak miatt a lakosságnak kevesebb jut fogyasztásra, ami visszaveti számos ágazat teljesítményét. Ebben a bizonytalan helyzetben a fogyasztók bizalma csökken, és óvatossági megfontolások vezethetnek a fogyasztás visszafogásához és a megtakarítások növeléséhez a családok körében. Ez a helyzet azonban nem csak a legkisebb vállalkozásokat érinti, hanem a világjárványt túlélő szervezeteket is súlyos helyzetbe hozhatja a kereslet visszaesése miatt.

1.3.1 Az informatikai háttér fontossága a járvány ideje alatt

A vállalatok a járvány hatására tapasztalt kiszolgáltatottságukkal szembesülve kénytelenek voltak újragondolni működésüket, különösen a rugalmatlannak bizonyult folyamataikat. A hagyományos informatikai eszközök képtelenek lépést tartani a dinamikus változó piaci folyamatokkal, ami jelentős kihívást jelent számukra. A kiszámíthatatlan környezet kezelésére a digitalizáció és a felhő szolgáltatások jelenthetnek megoldást, mivel ezek előnyei közé tartozik a költségcsökkentési képesség. Ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy bár a járvány alatt erősödött a motiváció a digitális átállásra, egy rosszul végrehajtott informatikai átmenet akár vállalatcsődhez is vezethet. A felhőalapú megoldások rugalmasságot és skálázhatóságot biztosítanak, így segíthetnek elkerülni a nagy kockázatú beruházásokat, és megmenthetik a vállalatokat a váratlan helyzetekből. A Covid-19 járvány miatt számos turisztikai vállalkozás is kénytelen volt leskálázni szolgáltatásait. [10]

Ez a helyzet rámutat arra, hogy a hagyományos informatikai eszközökkel nehéz gyorsan reagálni olyan helyzetekre, amelyek gyors változást igényelnek.

1.3.2 A koronavírus kiemelt gazdasági hatásai Magyarországon

Elemzők szerint a koronavírusnak Magyarországon több súlyos gazdasági hatása is volt. Elsőként a turizmus, a vendéglátás és az ezekhez kapcsolódó kiszolgáló iparágak óriási veszteségeiről beszélhetünk. Másodsorban a munkahelyek hiánya, munkanélküliség (több tízezer munkahely szűnt meg). Harmadsorban a magyar GDP jelentős részét adó autógyárak, mint például a Mercedes, Audi és Suzuki, szüneteltek, ami a beszállítókat is jelentősen károsította. Negyedsorban a forint árfolyama drasztikusan változott. 335-ről 360-ra ugrott az euróval szemben, ez a későbbi háború következtében a 400 forintot is meghaladta, most pedig szintén a 400 forint környékén mozog.

Végül az építőipar is nehéz helyzetbe került, mivel a járvány miatt bekövetkezett határlezárások és a lassabb áruszállítás miatt átmeneti hiány alakult ki az építőanyagok beszerzése során. Az alapanyagok ára a következő időszakban több mint a duplájára növekedett és azóta is tartósan magas maradt. [internet (3)]

1.4 A megújuló energia termelésének hatása a magyarországi szénbányászat helyzetére

A szakirodalom utolsó két fejezetében a harmadik hipotézisem bizonyítása érdekében, miszerint „*A környezetvédelmi normák, valamint a különböző megújuló energiaforrások miatt a szénérőművek egyre inkább kiszorulnak a szolgáltató szektorok közül*” egyaránt megvizsgálom a különböző szakirodalmakban megfogalmazott, illetve a cég belső forrásából származó információkat, hogy minél mélyebb ismeretek által vonhassunk le következtetést.

1.4.1 A szénbányászat jelentőségének csökkenése

Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére irányuló fenntarthatósági követelmények hatására a hagyományos fosszilis tüzelőanyagok részesedése a teljes energiafelhasználáson belül mérséklődik. Miller (2017) szerint, ennek ellenére a fosszilis tüzelőanyagok felhasznált mennyisége tovább nő, főként a globális gazdasági növekedés miatt folyamatosan emelkedő energiaigény következtében. Azonban a szén felhasználása kivételt képez ebből a trendből: a 2010-es évek közepére a globális szénfelhasználás növekedése lelassult, majd csökkenésnek indult, különösen a fejlett gazdaságokban, mint például az Amerikai Egyesült Államokban. Az USA-ban a belföldi szénfelhasználás csökkentése mellett a szénkitermelés és a szénbányák alkalmazottainak száma is nőtt. Számszerűsítve: a belföldi szénfelhasználás 2016-ról 2017-re 1,9%-kal csökkent, szénkitermelés 6,4%-kal nőtt. Azonban a foglalkoztatottak számának növekedése átmenetinek tekinthető, mivel a növekvő létszám termelékenységcsökkenést okozott az ágazatban, ami negatívan befolyásolta a munkáltatók profitabilitását. [11]

Herczeg-Tóth (2019) szerint, a szénfelhasználás aránya várhatóan tovább csökken az energiamixben, főleg a megújuló energiákra irányuló előírások és kormányzati támogatások hatására. A megújuló energiák előírásai közvetlenül ösztönzik ezeknek az energiahordozóknak a felhasználását, ami közvetetten további csökkenést eredményez a szénalapú energiatermelésben. Az innováció folyamatos előrehaladása révén a helyettesítő tüzelőanyagok és az alternatív technológiák, különösen a megújuló energiaforrások, egyre jövedelmezőbbé válnak. A környezetvédelmi és klímapolitikai elvárások miatt a piaci szereplők egyre inkább elkerülik a szént, tekintettel az árazásra (CO₂-kvóták emelkedése) és a marketingre. [11]

Az Európai Unió (EU) tagállamainak energiamixében a fosszilis energiahordozók részesedése csökken a megújuló energiaforrásokra vonatkozó célok elérésének következtében. Németország példájában az atomerőművek leállítása és az energiaváltás irányába tett jelentős beruházások nem vezettek a fosszilis energiahordozók felhasználásának növekedéséhez. [11]

A szénfogyasztás visszaszorulása a magyarországi energiapiacra is kihat. Például a Vértesi Erőmű szénalapú villamosenergia-termelése 2015-ben megszűnt, és jelenleg a korábbi bányaterületek rekultivációja zajlik Oroszlány környékén. Az MVM Mátra Energia Zrt. jelenleg a legnagyobb szénerőmű Magyarországon, és a szénbányászat nagyobb része a visontai külszíni fejtés területén folyik. Az energetikai szabályozás szempontjából a magyarországi szénbányászat és szénipar helyzete egy komplex rendszerek megközelítésében értékelhető leginkább. A szénipar helyzete ebben a kontextusban a támogató és megszorító hatások kölcsönhatásában az utóbbi felé tolódik el, különösen a szénipari szerkezetátalakítási támogatások, a Paks II projekt és a megújuló energiák fontossága mellett. [11]

1.4.1 Megújuló energiaforrások növekedése

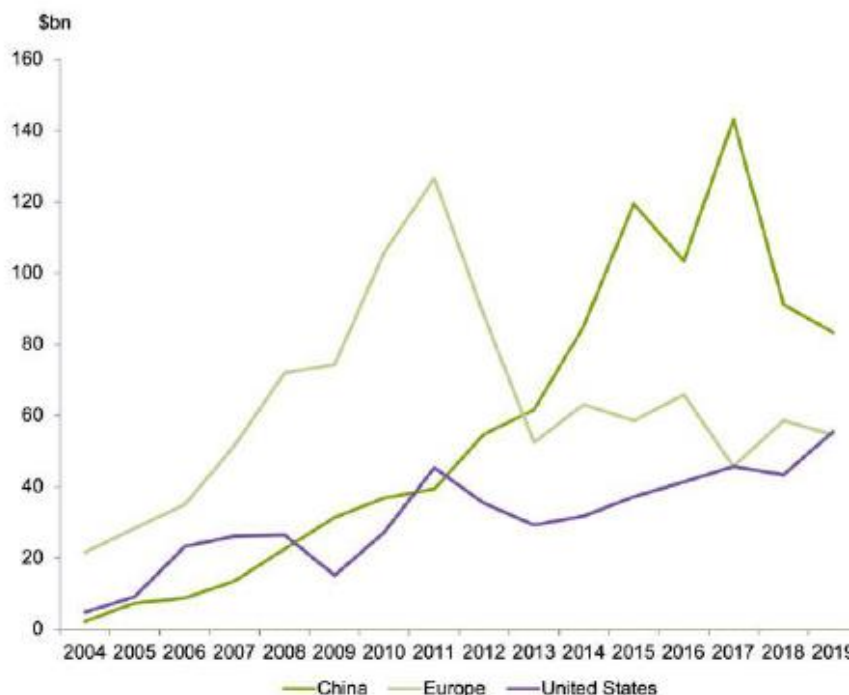
Az EU 27 adatai alapján 2020-ban fordult elő először, hogy a megújuló áramtermelés aránya meghaladta a fosszilis energiahordozók részesedését a teljes energiamixben. A megújuló energiaforrások főként a szénerőművek visszaszorulását eredményezték, mind Európában, mind az Egyesült Államokban. A G20 országok közül csak Kínában növekedett a szénerőművek által termelt energia mennyisége 2 százalékkal. Ennek fő oka az, hogy a megújulók terjedése nem tudott lépést tartani a folyamatosan növekvő kínai áramigény kielégítésével. Így Kína vált felelőssé a világ szénalapú áramtermelésének 53 százalékáért, ami jelentős emelkedés az 2015-ös 44 százalékhöz képest. Az európai és észak-amerikai előrelépések a szénről gázra való átállás révén pozitívak, de nem elegendőek ahhoz, hogy megfordítsák a globális trendet, mivel a fosszilis energiahordozók használata tovább nő a globális kereslet növekedése miatt. 2020-ban a világ áramtermelésének kibocsátása 2 százalékkal magasabb volt, mint 2015-ben. [12]

Az előző évtizedben az európai és globális gazdaságok fókuszterülete a megújuló energiába történő befektetések voltak. A 2010 és 2019 közötti időszakban összesen 2600 milliárd dollár áramlott olyan projektekbe, melyek a megújulóenergia-kapacitások növelését célozták meg. Ennek a befektetési összegnek az 52 százalékból napenergia, 39 százalékból pedig szélenergia projektek valósultak meg. Az évtized végére Európa elvesztette nominális

vezető szerepét a megújulóenergia-befektetések terén, mivel Kína 758 milliárd, Európa pedig 698 milliárd dollár befektetést hajtott végre összeségében. [13]

Egy diagramm segítségével próbálom jobban szemléltetni a különbséget:

1.1. ábra Kína, Európa és az Egyesült Államok megújulóenergia befektetései

Forrás: [13] Frankfurt School (2020) – UNEP Centre/BNEF; Global Trends in Renewable Energy Investment

Abban az esetben, ha az EU, az Egyesült Államok és Kína megújulóenergia befektetéseit az alábbi ábra alapján vizsgáljuk, akkor elmondható az, hogy az elmúlt másfél évtizedben az európai dominancia volt az elsődleges. Azonban a 2010-es évek második felétől Európában lassulás, míg Kínában és az USA-ban növekedés figyelhető meg a befektetések terén. Kína tekintetében, a diagramm is nagyon jól szemlélteti, hogy mennyire megugró a tendencia a korábbi évekhez képest. Az európai befektetések visszaesése több tényezőre vezethető vissza, beleértve a támogatási rendszerek reformját, a tagállamok prioritásainak változását, valamint a csökkenő egységköltségeket, melyek egyaránt magyarázzák az európai lassulást dollárban kifejezve. [13]

1.5 Környezetvédelmi intézkedések az MVM Mátra Energia Zrt.-nél

Ehhez a fejezetrészhez a www.mert.mvm.hu internetes forrást használtam fel. *[internet (1)]*

1.5.1 Környezetvédelem

Az MVM Mátra Energia Zrt. kiemelkedő fontosságúnak tartja környezetvédelmi elkötelezettségét, melynek keretében tevékenységei során szilárdan törekszik a Mátraalja jellegzetes tájának, valamint gazdag biológiai sokféleségének megőrzésére. Az intézkedések között szerepelnek beruházások és tájrendezési tevékenységek, melyek célja a környezeti hatások minimalizálása, valamint a terület helyreállítása és megőrzése.

Az elhagyott bányaterületeken azonnal megkezdődik a technikai és biológiai tájrendezés, melyek során különös figyelmet fordítanak a humuszmentésre. A meddőhányók felületén az újrahasznosítás lehetőségei révén agrár-, gyeperdő- és erdőterületek jönnek létre.

Az elmúlt időszakban több mint 1500 hektárnyi terület került tájrendezésre az MVM Mátra Energia Zrt. tevékenységei révén, melyek közül 950 hektáron mezőgazdasági termelés, míg a többi területen erdőtelepítés folyik. A fő cél a tájba illeszkedő, esztétikus környezet kialakítása, melynek eredményeként megszűnik a kedvezőtlen tájképi hatás, és visszatérnek a Mátra, Bükk és Alföld jellemző vadvilága.

1.5.2 Vízminőségvédelem

Az MVM Mátra Energia Zrt. szigorúan ügyel mind az erőművi, mind a bányászati területen a felszíni és felszín alatti vizek, valamint ivóvízbázisok védelmére. Az iparivíz-ellátást biztosító Markazi-víztározó nem csupán ipari célokra szolgál, hanem egyben pihenési és sportolási lehetőségeket is kínál. A vízminőség megőrzése érdekében kialakításra került ülepítő- és tisztító előtő, mely elősegíti a tó biológiai és ökológiai egyensúlyának fenntartását. Az erőműben és a bányák területén keletkező ipari és kommunális szennyvizeket külön csatornarendszerek gyűjtik össze, majd ezeket ipari és kommunális szennyvíztisztítóknak tisztítják meg.

A bányavíz-telenítés integrált része a külfejtéses bányászati technológiának. A vállalat arra törekszik, hogy csak azt a mennyiségű felszín alatti vizet emelje ki, amely elengedhetetlen a biztonságos bányaműveléshez. A kiemelt felszín alatti vizek hasznosítása elsősorban ivóvíz- és iparivíz-ellátási célokat szolgál, továbbá hozzájárul a tavak és felszíni vízfolyások ökológiai fenntartásához.

1.5.3 Levegőtisztaság-védelem

A vállalat egyik fő feladata az erőművek kéményeiből kibocsátott szilárd és gáz halmazállapotú légszennyező anyagok mennyiségének csökkentése, hogy megfeleljen az európai uniós előírásoknak. A por kibocsátását jelentősen csökkentik Lurgi és Heg típusú elektrofilterek segítségével, melyek akár 99,5–99,7%-os hatékonysággal szűrik ki a porszemcséket. A szén-monoxid és nitrogén-oxidok kibocsátása már most is az előírt határérték alatt van, további csökkentés érdekében pedig tüztéri módosításokat végeznek.

A szenes erőművek üzemeltetése során nagy mennyiségű kén-dioxid keletkezik, melynek csökkentésére a vállalat 2000 óta nedves mészkő eljárással működő füstgáz-tisztító rendszert alkalmaz. Az abszorbereket a hűtőtornyok belsejében helyezték el, így az erőmű kén-dioxid-kibocsátása megfelel az Európai Unió által előírt szabályoknak.

Kiemelt fontosságú feladatnak tekintik a zagyterek és üzemi földutak légszennyező hatásának minimalizálását is. Ehhez a leggyakrabban használt bányautvonalakat szilárd burkolattal látják el, míg a burkolat nélküli utakat rendszeresen nedvesítik. Bevezették a sűrűzagos hamueltávolítási technológiát is.

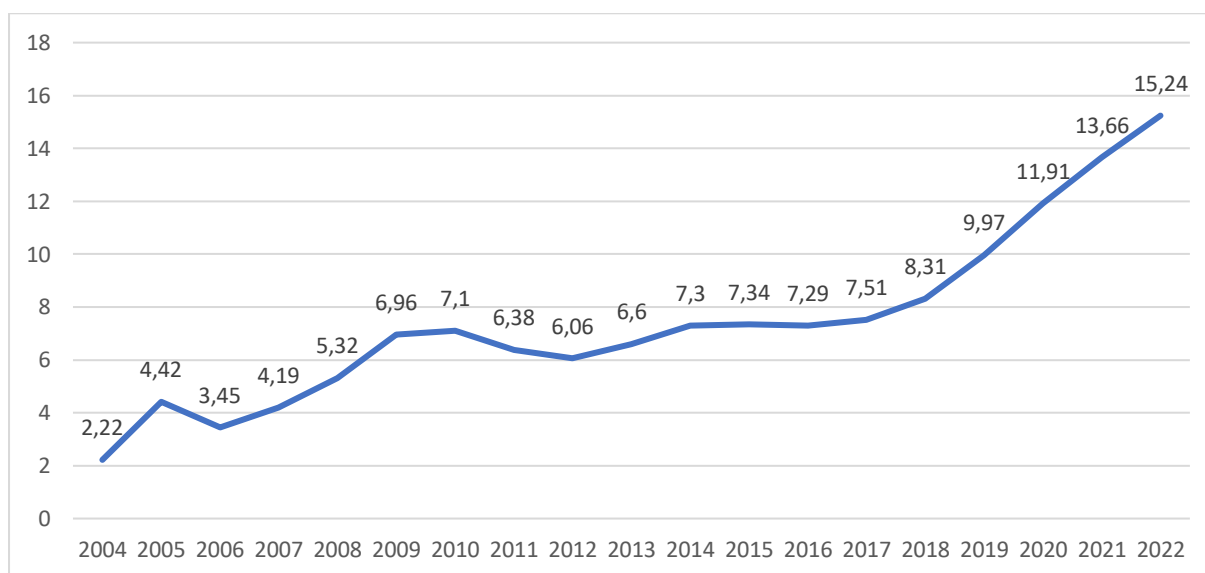
Az erőmű kibocsátásainak ellenőrzése érdekében környezetvédelmi mérőrendszert üzemeltetnek, és az erőmű és a bányák környezetében imissziós monitoring hálózat működik, mely figyelemmel kíséri a por, kén-dioxid és nitrogén-oxid szennyezettséget a környezet levegőjében.

2. Az országos energiafelhasználási adatok és mutatók

Ehhez a fejezethez a (mavir.hu) internetes forrást használtam fel. [internet (2)]

Az energiaszektor alapvető fontossággal bír mind a gazdasági fejlődés, mind pedig a társadalmi jólét szempontjából. Az országos energiafelhasználási adatok és mutatók rendkívül lényeges információkat szolgáltatnak a gazdasági és társadalmi folyamatok elemzéséhez, valamint az energiahatékonyság és fenntarthatóság megvalósításához.

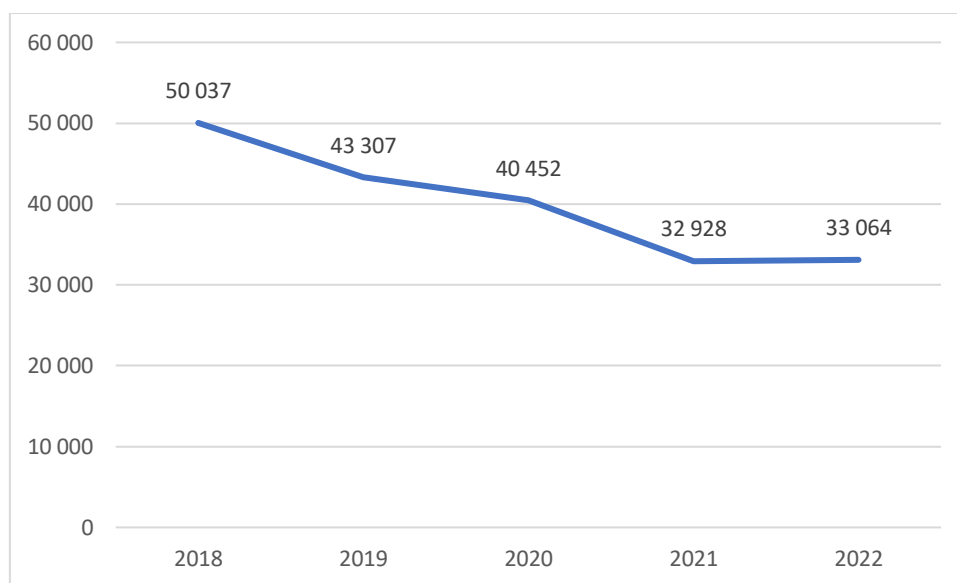
2.1 ábra: Megújuló energiaforrásból előállított villamosenergia részaránya a teljes bruttó villamosenergia-fogyasztáson belül 2004-2022 (%)

Forrás: mavir.hu (saját szerkesztés)

Az adatok alapján látható, hogy 2004 és 2022 között folyamatosan növekedett a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia részaránya a teljes bruttó villamosenergia-fogyasztáson belül. Kezdetben mindössze 2,22%-a származott megújuló forrásokból, míg 2022-ben ez az arány már elérte a 15,24%-ot. Ez azt mutatja, hogy az előállított villamos energia egyre nagyobb hányada származik megújuló forrásokból. Ez a trend összhangban van a környezetvédelmi előírásokkal és a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére irányuló törekvésekkel. Ennek következtében a szénerőművek lassan kiszorulnak a szolgáltató szektorokból, és egyre nagyobb hangsúly kerül a megújuló energiaforrásokra alapuló energia előállításra. Ez az átmenet jelentős hatással van az energiaiparra és a gazdaságra is.

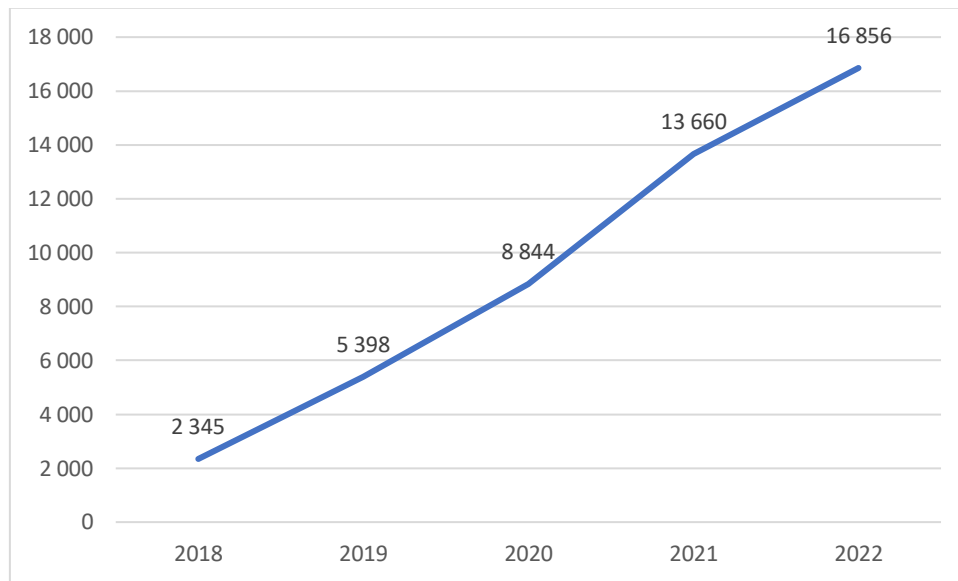
2.2 ábra: Villamosenergia termelésben felhasznált szén, mint energiahordozó (TJ) 2018-2022

Forrás: mavis.hu (saját szerkesztés)

Az adatok alapján egyértelműen látszik, hogy a szén felhasználása a villamosenergia-termelésben folyamatosan csökkent az 2018 és 2022 közötti időszakban. 2018-ban még 50 037 TJ szén energiahordozót használtak fel a villamosenergia-termeléshez, azonban ez az érték folyamatosan csökkent az évek során. 2019-re 43 307 TJ-re csökkent a felhasznált szén mennyisége, majd további csökkenés következett be 2020-ban és 2021-ben, amikor is 40 452 TJ, illetve 32 928 TJ szénenergiát használtak fel. A trend azonban 2022-ben enyhe növekedést mutatott, ahol a felhasznált szén mennyisége 33 064 TJ-ra emelkedett. Ez az adatsor jól illusztrálja a szén felhasználásának fokozatos csökkenését az energiaszektorban, ami összhangban van a megújuló energiaforrások térnyerésével és a környezetvédelmi szabályozások szigorodásával.

2.3 ábra: Villamosenergia termelésben felhasznált napenergia, mint energiahordozó (TJ)
2018-2022

Forrás: mavis.hu (saját szerkesztés)

Az adatok alapján látható, hogy a napenergia felhasználása a villamosenergia-termelésben számottevő növekedést mutatott az 2018 és 2022 közötti időszakban. 2018-ban még csak 2 345 TJ napenergiát használtak fel a villamosenergia-termeléshez, azonban ez az érték jelentősen emelkedett az évek során. 2019-re már 5 398 TJ napenergiát használtak, majd további növekedés következett be 2020-ban és 2021-ben, amikor is 8 844 TJ, illetve 13 660 TJ napenergiát használtak fel. A trend folytatódott 2022-ben is, amikor is a felhasznált napenergia mennyisége 16 856 TJ-ra emelkedett. Ez az adatsor jól mutatja a napenergia szerepének fokozatos növekedését az energiaszektorban, amely összhangban van a megújuló energiaforrások iránti növekvő érdeklődéssel és a fenntartható energiatermelés előtérbe kerülésével.

A szakirodalomi áttekintésem utolsó két fejezetrészában, illetve szakdolgozatom 2. fejezetében a harmadik hipotézisem, miszerint „*A környezetvédelmi normák, valamint a különböző megújuló energiaforrások miatt a szénerőművek egyre inkább kiszorúlnak a szolgáltató szektorok közül*” bizonyítása volt a célom.

Összességében elmondható, hogy a magyarországi energiapolitika rövid távon nem gátolja a szénalapú villamosenergia-termelést. Azonban az energetikai szabályozás szempontjából, amennyiben a szabályozási hatásokat egy komplex rendszerként kezeljük, megfigyelhető, hogy a szénipari szerkezetátalakítási támogatás mechanizmusának kiüresítése és a megújuló energiák, valamint a Paks II projekt térnyerése miatt a magyarországi szénbányászat és szénipar helyzete egyre inkább a negatív-megszorító hatások irányába mozdult el. A belső forrásokból megállapítható, hogy az MVM Mátra Energia Zrt. próbál mindent megtenni annak érdekében, hogy környezetvédelmi szempontból megfeleljen az új szabályozásoknak. Azonban a CO₂-kvóták emelkedése miatt ez egyre nehezebb feladat a cég számára. Végezetül azt is kiemelném, hogy az emberek környezettudatos szemlélete egyre inkább befolyásolja a széntermelést, amely komoly hatással van az energiaiparra és az energiapolitikára.

3. Anyag és módszer

Ahogy azt már a bevezetésben is említettem, a választásom azért esett az MVM Mátra Energia Zrt. gazdasági elemzésére, mivel egy korábbi dolgozat során már foglalkoztam a céggel. Kérdőíves megkérdezés által mértem fel a dolgozók véleményét a céggel kapcsolatban, amelyhez egy kérdőívet már 2022-ben is készítettem, most szándékosan ugyanezt a kérdőívet osztottam szét egy kérdés módosításával, hiszen így kaphatunk reális és összehasonlítható információkat a cégről. Ahhoz, hogy pénzügyi szempontból elemezni tudjam a céget, szükség volt az éves beszámolókra. Az adatokat a cég 2019.,2020.,2021.,2022. évi beszámolóí alapján elemeztem. A cég korábbi neve Mátrai Erőmű Zrt. volt, amelyet 2020-ban vett át az MVM csoport, ezen fontos változás is megfigyelhető lesz az elemzésem során.

3.1 Kérdőíves kutatásom módszertana

Ehhez a fejezetrészhez felhasználtam forrásként a FOSZK szakképzéshez leadott dolgozatomat. Mindkét esetben egy anonim kérdőívet töltöttem ki az MVM Mátra Energia Zrt. dolgozóival. Az anonimitást azért tartottam fontosnak, hogy valós véleményeket tudjanak alkotni a cégről.

A kérdőív 4+1 fő részből áll:

- Elkötelezettség mértékére irányuló kérdések: az egyes állításokat egy 1-től 5-ig terjedő Likert-skálán lehetett értékelni a megkérdezetteknek, ahol az 1-es a határozottan nem értek egyet, az 5-ös a teljes mértékben egyetértek álláspontot jelölte.
- Különböző munkavállalói elkötelezettséget befolyásoló tényezők Likert-skálán való értékelése aszerint, hogy a kitöltőnek mennyire fontosak az általam megadott tényezők munkavégzés során (1=egyáltalán nem fontos, 5=nagyon fontos).
- A kérdőív ezen részében a munkavállalóknak ugyancsak egy Likert-skálán kellett értékelnie, hogy az előző pontban felsorolt tényezők véleményük szerint milyen mértékben vannak jelen a MVM Mátra Energia Zrt-nél (1=úgy gondolom, hogy egyáltalán nincs jelen, 5=teljes mértékben jelen van).
- Szocio-demográfiai kérdések (nem, életkor, vállalatnál töltött idő).
- Egy olyan plusz kérdéssel egészítettem ki a 2024-es kérdőívem, amelyben az elmúlt két éves dolgozói létszám csökkenéséről kérdeztem őket, hiszen a véleményükkel nagyban segíteni tudták a munkám. Ezt szintén egy 1-től 5-ig terjedő skálán pontozták.

A kérdőív elemzése során kitértem arra is, hogy melyek azok a dolgok, amelyekre a vezetőségnek jobban oda kellene figyelnie, mert a dolgozók szerint, ezek nincsenek megfelelően magas szinten jelen. Ha erre nem figyelnek oda a munkáltatók, akkor a dolgozók elégedetlenek lesznek, ami ahhoz is vezethet, hogy felmondanak a cégnél.

3.2 A gazdasági és a pénzügyi elemzés jelentősége

A cégek szemszögéből nézve a gazdasági és pénzügyi elemzés egy kulcsfontosságú eszköz, főleg a vezetők számára, hiszen segíti az adatok és információk pontos feldolgozását, valamint értékelését, így támogatva a hatékony döntéshozatali folyamatokat. Ezeken túl pedig lehetővé teszik a vállalatok számára, hogy gyorsan alkalmazkodjanak a változó piaci körülményekhez, és hatékonyan kezeljék az esetleges kockázatokat. A gazdasági életben az ilyen elemzéseknek a célja, hogy a cégek, vállalatok és a különböző gazdasági szervezetek átfogó értékelésben részesüljenek. Az által, hogy elvégezzük a cégelemzést, átfogó képet kaphatunk egy adott időszak teljesítményéről, de ezen felül segít megértetni a belső erősségek és gyengeségek egyensúlyát. [14]

A 6. fejezet első részében a cég vagyoni helyzet elemzését mutatom be, amelyet vertikálisan, megoszlási és dinamikus viszonyszámok segítségével végeztem. [15] A forrás oldalon többnyire a követelések, eszköz oldalon a kötelezettségek összetételét vizsgáltam. Elemzésem során külön kitérek még a tőkeellátottsági mutató és a tőkeáttételi mutató bemutatására. [14]

Tőkeellátottsági mutató számítása:

$$\frac{\text{saját tőke}}{\text{összes forrás}} * 100$$

Tőkeáttételi mutató számítása:

$$\frac{\text{kötelezettségek}}{\text{összes forrás}} * 100$$

A 6. fejezet második részében pedig a cég likviditási helyzet elemzését vizsgálom, amelyet likviditási ráta segítségével számoltam ki.

Likviditási ráta számítása:

$$\frac{\text{forgóeszközök}}{\text{rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

A likviditási helyzet elemzésén túl a cég jövedelmezőségének elemzését is elvégeztem, amelyhez a következő mutatókat használtam: [16]

- tőkearányos jövedelmezőség (ROE)

$$\text{számítása: } \frac{\text{adózott eredmény}}{\text{saját tőke}} * 100$$

- eszközarányos jövedelmezőség (ROA)

$$\text{számítása: } \frac{\text{adózott eredmény}}{\text{eszközök összesen}} * 100$$

- bevétel arányos jövedelmezőség (ROS)

$$\text{számítása: } \frac{\text{adózott eredmény}}{\text{nettó árbevétel}} * 100$$

4. Az MVM Mátra Energia Zrt. általános ismertetése

Ehhez a fejezetrészhez a www.mert.mvm.hu internetes forrást használtam fel. [internet (1)]

4.1 Cégtörténet

Az MVM Mátra Energia Zrt. jelentős részben hazai szénvagyonból, lignitből állítja elő a villamos energiát. A cég két külszíni bányát üzemeltet, melyek Visontán és Bükkábrányban találhatóak. Az MVM Mátra Energia Zrt.-t kiszolgáló Thorez bánya (későbbi nevén Visonta bánya) létrehozásának folyamata 1962-ben vette kezdetét, majd két évvel később, 1964-ben nyílt meg a bánya. A Mátraaljai Szénbányák először mélyművelésű technológiával termelte a lignitet 1968-ig, majd ezt követően áttértek a külfejtéses módszerre. A visontai külfejtéses bányászat 1964-ben, míg a bükkábrányi 1985-ben indult.

Az MVM Mátra Energia Zrt. Magyarország legnagyobb széntüzelésű erőművének számít, melynek összesen 950 MW beépített teljesítménye van. Az erőmű 2 darab 100 MW-os (I. és II. számú) és 3 darab 200 MW-os (III., IV. és V. számú) blokkal rendelkezik. Az első 100 MW-os blokkot 1969-ben adták át, míg az utolsó 200 MW-os blokkot 1972-ben fejezték be. Az erőmű első blokkjának rákapcsolása az országos hálózatra 1969. június 19-én 18.15 órakor történt.

A társaság közel 13%-át állítja elő a magyar villamosenergia-fogyasztásának. Az Észak-Magyarországon található jelentős lignitvagyonra támaszkodva, a társaság a 1998-2000 években teljesítmény- és élettartam-növelő felújításokat hajtott végre a 200 MW-os blokkoknál. Emellett környezetvédelmi beruházásokat valósítottak meg, beleértve a füstgáz-kéntelenítő berendezés kiépítését és a szénellátást biztosító bányászati fejlesztéseket.

4.1. ábra Az erőmű madártávlatból

Forrás: [internet (1)]

Az MVM Mátra Energia Zrt. 1999-től modern és környezetbarát sűrűzagyos salak-pernye elhelyezési technológiát alkalmaz. A társaság 2003-ban befejezte retrofit programját, amely során a 100 MW-os I. és II. blokkokat füstgáz-kéntelenítőre kötötte. 2007-ben két előtét gázturbinát helyeztek üzembe a blokkok szabályozhatóságának növelése érdekében. Ezek a gázturbinák részben önállóan termelnek villamos energiát, másrészt füstgáz hőjüket hőcserélőn keresztül hasznosítják a IV. és V. blokkok előmelegítésére.

Az erőmű teljesítményét a retrofit program és a gázturbina beépítése után a 3.1. táblázat tartalmazza. A társaság a CO₂-kibocsátás csökkentése érdekében 10%-os arányban biomasszát kever a tüzelőanyaghoz. Az erőműhöz kapcsolódó ipari parkokban gipszkarton- és alfa félhidrát-gyárak működnek a melléktermékek hasznosítására. Emellett biodízelgyár is található az ipari parkokban, amely a Mátrától hőt és villamos energiát kap, míg a társaság a keletkező biomasszát fel tudja használni. A melléktermékek jelentős része, mint például a pernye és gipsz, cementgyárak számára kerül értékesítésre.

4.1. táblázat: Az erőmű teljesítménye blokkokra lebontva

Blokk No.	Teljesítmény (MW)	Elsődleges fűtőanyag
I.	100	lignit/biomassza
II.	100	lignit/biomassza
III.	220	lignit/biomassza
IV.	232	lignit/biomassza
V.	232	lignit/biomassza
VI.	33	földgáz
VII.	33	földgáz

Forrás: www.mert.mvm.hu

A zöldenergiában való előrelépés fontos mérföldkő volt az MVM Mátra Energia Zrt. számára, amikor 2015-ben átadták a 16 MW-os fotovoltaikus erőművet Visontán. Ezt követte 2019-ben egy további lépés, amikor Bükkábrányban egy újabb 20 MW-os naperőművet helyeztek üzembe.

A vállalat jövőképe szorosan kapcsolódik Magyarország jelentős lignitlelepeihez, melyeket az 1960–70-es években végzett földtani kutatások alapján részletesen feltérképeztek. Bár az Észak-Magyarországon elterülő közel 1 milliárd tonnányi lignitvagyon hosszú távon biztos alapot jelenthetne a cég működéséhez, az aktuális energiastratégia más források felé tereli a jövőbeli energetikai fejlesztéseket. A jelenlegi tervek szerint Visonta bánya 2026 végéig folytatja a szénkitermelést, ezt követően pedig a korábban bányászott területek rekultivációjára kerül sor.

Az MVM Mátra Energia Zrt. modernizációja a következő évtized egyik legjelentősebb hazai energetikai projektje lesz. A modernizációs program 5 fontos alappillére:

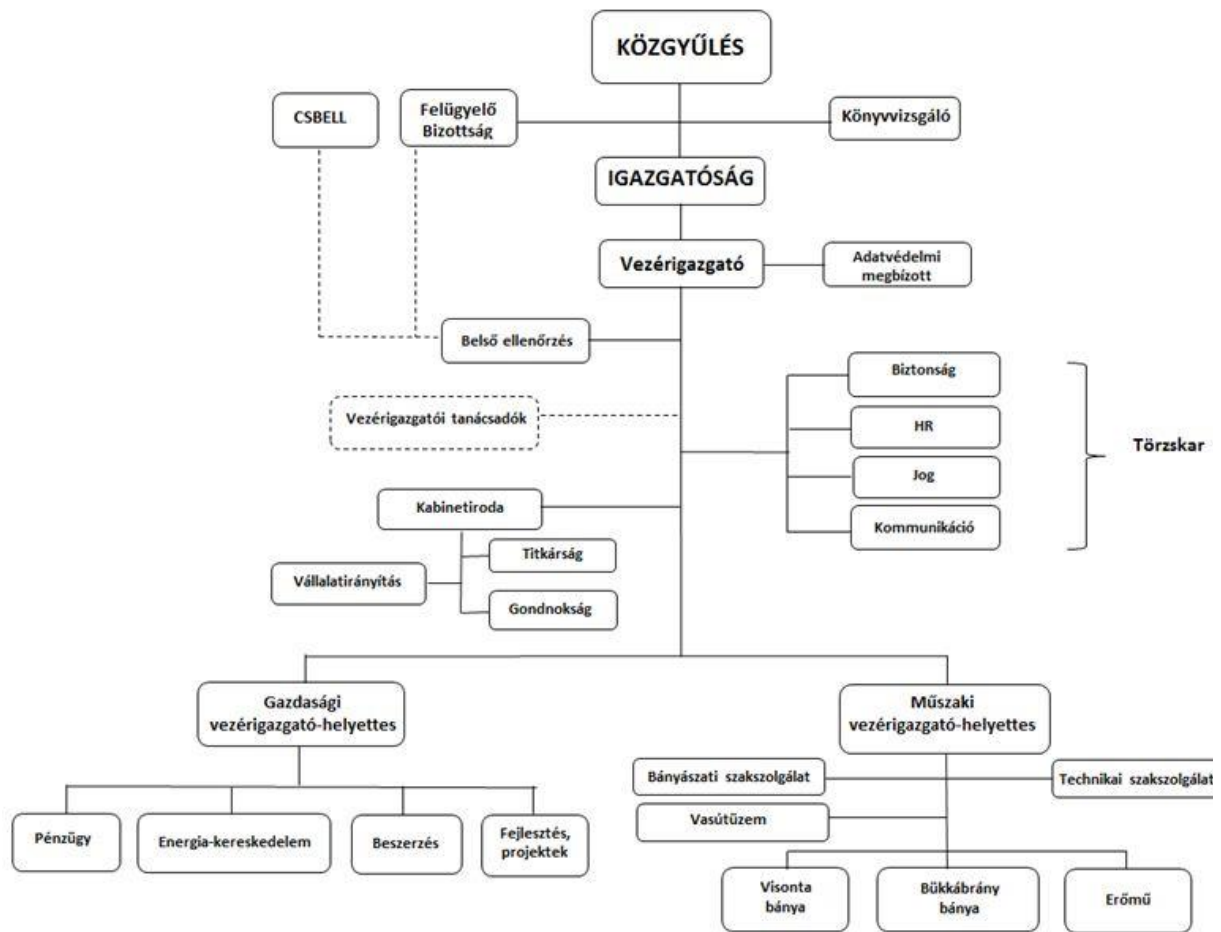
- ~500 MW-os kombinált ciklusú gázturbinás blokk (CCGT)
- 38 MW RDF/biomassza tüzelésű blokk
- 200 MW-os fotovoltaikus napelemparkok létesítése a bányák rekultivált területein
- CCSU pilot projekt - CO₂ leválasztás, valamint tárolás és hasznosítás
- Iparfejlesztés

4.2 Tulajdonosi szerkezet és szervezeti felépítés

2020. március 26-án az MVM Mátra Energia Zrt., korábbi nevén Mátrai Erőmű Zrt., és leányvállalatai átkerültek az MVM csoport tulajdonába. Jelenleg a tulajdoni hányad 100%-ban az MVM Zrt.-hez tartozik.

Az MVM Mátra Energia Zrt. szervezeti felépítését a **4.2 ábra** szemlélteti.

4.2 ábra: Az MVM Mátra Energia Zrt. szervezeti felépítése

Forrás: MVM Mátra Energia Zrt.

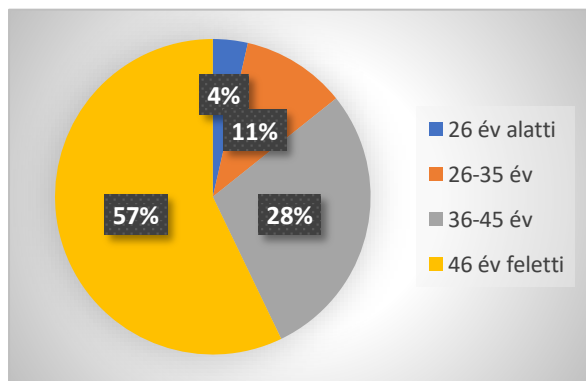
5. A kérdőíves felméréseim összehasonlító elemzése

A következő fejezetben az első hipotézisemet fogom vizsgálni, miszerint a „*Személyi állomány, illetve a bértömeg változása csökkentette a munkavállalók lojalitását azt elmúlt két évben.*”

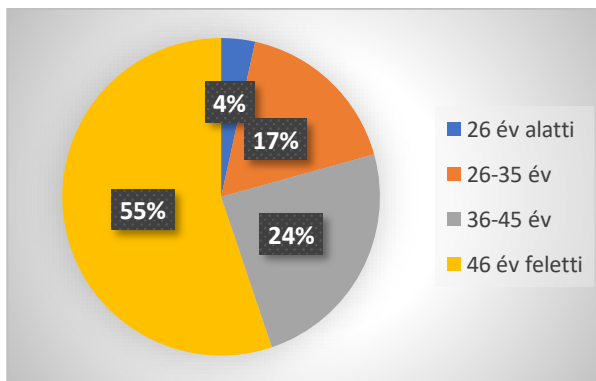
Ahogy azt már korábban említettem a FOSZK záróvizsgámhoz készítettem egy kérdőívet, amelyet most újra kitölttettem az MVM Mátra Energia Zrt. dolgozóival. Tekintve, hogy az elmúlt két évben a személyi állomány változott, így ez a szakdolgozat jó lehetőségnek tűnt számomra ahhoz, hogy egy összehasonlító elemzést elvégezzek a korábbi és a jelenlegi kérdőívem alapján. Az elemzéshez szándékosan ugyanazt a kérdőívet használtam fel, mint korábban, egy kérdés módosításával. Illetve próbáltam ugyanazon a részlegen dolgozó emberek véleményét kérdezni, hiszen így kapunk releváns információt, amely alapján összehasonlítható a korábbi és a jelenlegi kérdőív. Ebben a témában az éves beszámolók szám adatokkal is fogják biztosítani, hogy valóban csökkent a személyi állomány.

5.1 A kutatásom eredményeinek összehasonlítása

5.1. ábra Kérdőív kitöltőinek életkor szerinti megoszlása (2022)

5.2. ábra Kérdőív kitöltőinek életkor szerinti megoszlása (2024)

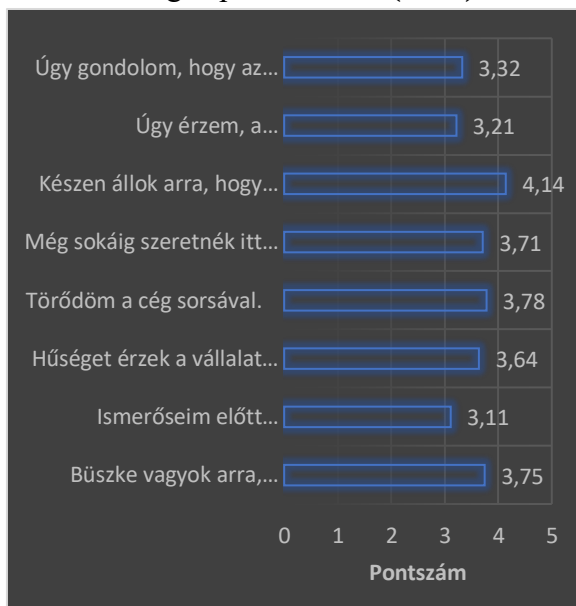
Forrás: saját szerkesztés

Az 5.1. ábra, illetve az 5.2 ábra között nagyon minimális az eltérés, minden korosztály tekintetében. Az ábra alapján azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a 26-35 év, 36-45 év és a 46 év feletti korosztály aránya nagyon kis mértékben változott. A 26 év alatti dolgozók száma százalékos arányban nem változott.

5.3. ábra Az elkötelezettség mértékének felméréséhez használt állításokra adott átlagos pontszámok. (2022)

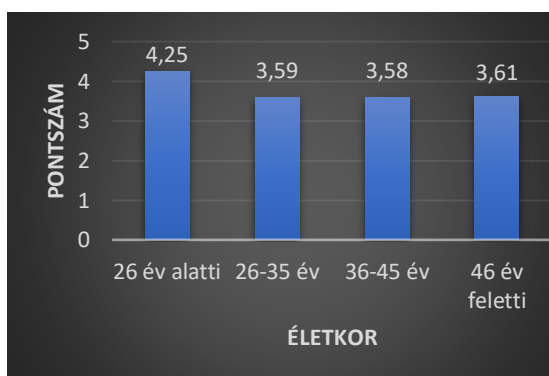
5.4. ábra Az elkötelezettség mértékének felméréséhez használt állításokra adott átlagos pontszámok. (2024)

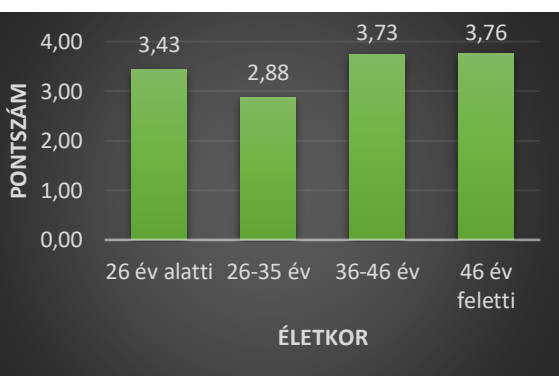
Forrás: saját szerkesztés

Pontos következtetést most sem tudunk levonni azzal kapcsolatban, hogy a dolgozók átlagosan mennyire elkötelezettek a cég iránt. A 26 év alattiak száma szintén csak 1 fő, ugyanúgy, mint az előző kérdőívénél. Egyesével elemezve a kapott válaszokat, jól láthatjuk, hogy két kérdésre a válasz tizedes jegy pontossággal egyezik. A többi válasz tekintetében is elmondható az, hogy nagyon minimális eltérések vannak csak a kapott eredmények között.

5.5. ábra Átlagos elkötelezettség mértéke az életkor függvényében (2022)

5.6. ábra Átlagos elkötelezettség mértéke az életkor függvényében (2024)

Forrás: saját szerkesztés

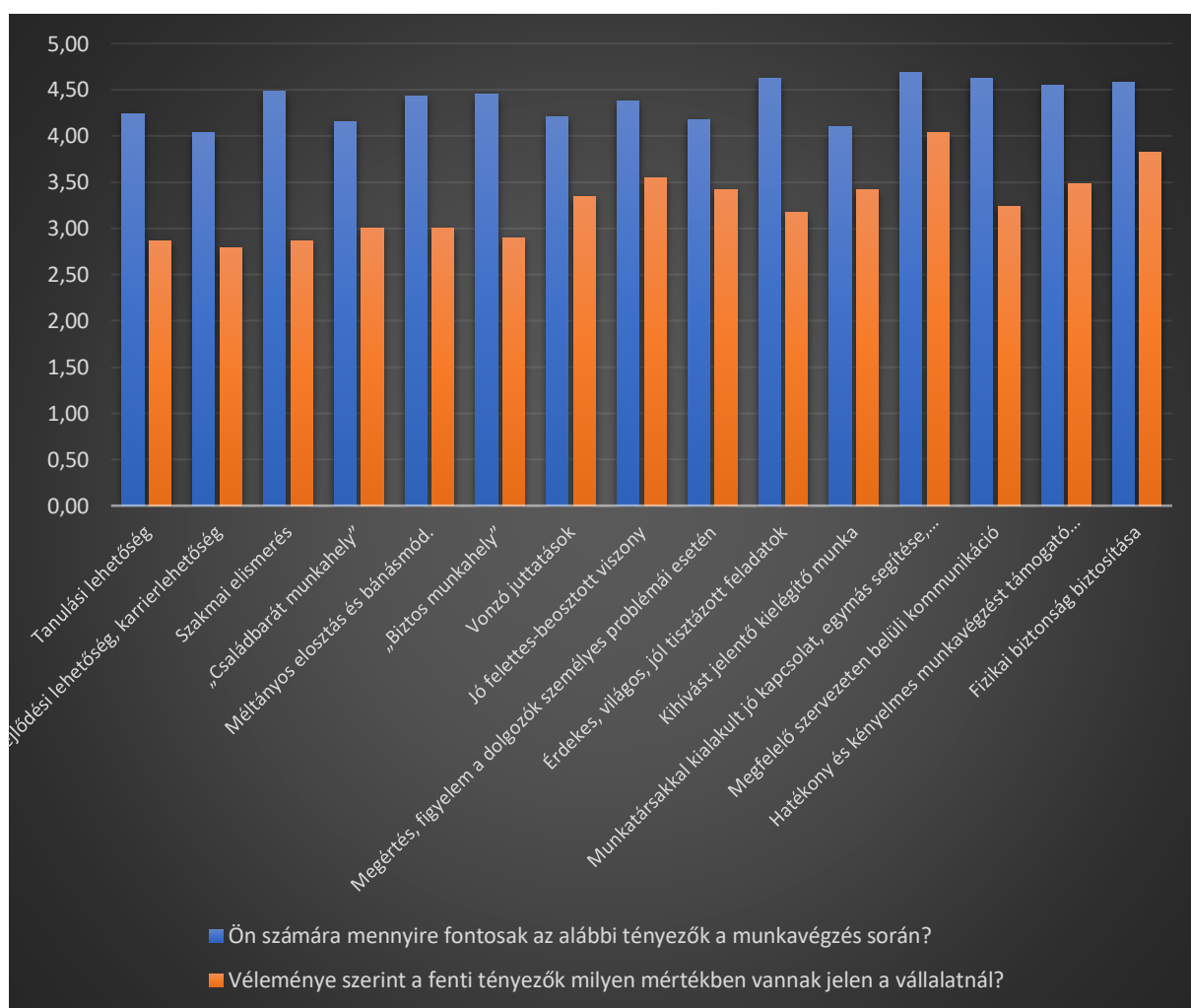
A cég iránti elkötelezettség 36-46 éves kor között kis mértékben növekedett, de körülbelül ugyanakkorának mondható, mint korábban. A 26 év alatti, illetve a 26-35 éves korosztálynál

figyelhetünk meg egy viszonylag nagyobb változást, mindkét korosztály esetében jelentősen csökkent az elkötelezettség a cég iránt.

5.2 Kérdőíves kutatás eredményei

A kérdőívem második kérdésében olyan kijelentéseket fogalmaztam meg, amelyek a munkahelyi környezet, illetve a munkáltatói kínálat fő pilléreit jellemzik. Személyes véleményem szerint mindegyik fontos egy munkavállaló szempontjából, hiszen a munkahelyünkön eltöltött idő jelentős az életünkben.

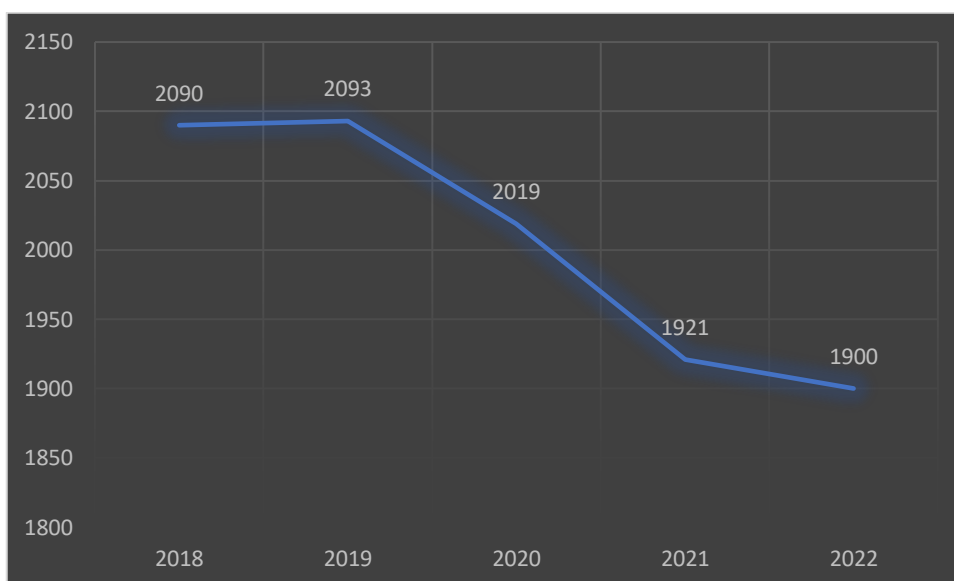
5.7. ábra Munkahelyi környezet és a munkáltatói kínálat főbb pillérei

Forrás: saját szerkesztés

Az oszlopdiagrammon narancssárgával jelölve láthatjuk azokat a tényezőket, amelyek a munkavállalók véleménye szerint jelen vannak a cégnél, kék színnel kiemelve pedig azt látjuk, hogy a munkavállalók számára mennyire fontosak ezek a tényezők. A dolgozók egytől ötig terjedő skálán pontozhatták a kijelentések fontosságát. Szabad szemmel is jól látható, hogy átlagban 4-es értékelés alatti véleményék nem születtek, amely arra adhat következtetést, hogy az általam megfogalmazott kérdések valóban fontosak a munkavállalók számára. A munkáltatói kínálat a dolgozók véleménye szerint a 3-as értékelés körül mozog. Pár témában minimálisan alatta, viszont egyedül a „Munkatársakkal kialakult jó kapcsolat, egymás segítése, támogatása” kijelentésben haladta meg a 4-es értékelést. Ez annak is köszönhető, hogy a dolgozók többsége már hosszú évek óta a cégnél dolgozik, így egyfajta barátság is kialakult köztük. Összeségében viszont az mindenképpen megállapítható, hogy ezekben a kijelentésekben a dolgozóknak nagyobb elvárásai vannak a cég felé, mint amit a cég nyújt számukra.

5.8. ábra A munkavállalók átlagos statisztikai létszáma 2019-2022

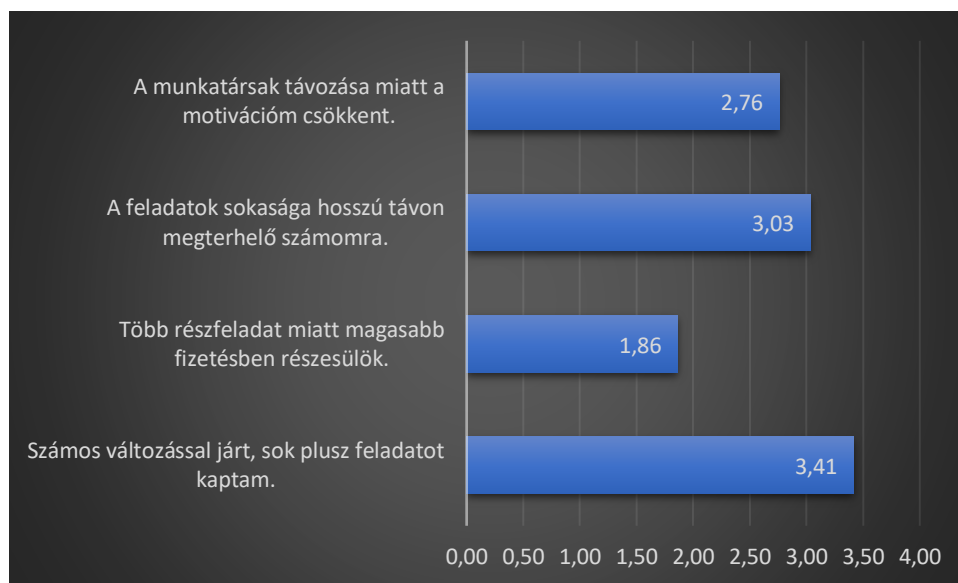

Forrás: MVM Mátra Energia Zártkörűen Működő Részvénytársaság 2018-2022. évi Éves Beszámolójának Kiegészítő Melléklete

Az éves beszámolók alapján látható, hogy az MVM Mátra Energia Zrt.-nél az elmúlt években folyamatosan csökkent a munkavállalók átlagos statisztikai létszáma. 2018-ban még 2097 fő volt a létszám, ami 2019-re 2093 főre, majd 2020-ban tovább csökkent 2019 főre. 2021-ben további létszámcsökkenés következett be, amikor is a munkavállalók száma 1921 főre csökkent. A legutolsó adatok szerint, 2022-ben a létszám tovább csökkent, és 1900 főre esett.

vissza. Ez azt jelzi, hogy az időszak során egyre kevesebb munkae­rőt foglalkoztatott a vállalat. Ez a tendencia arra utalhat, hogy a cég esetlegesen küzdhet a munkae­rő megtartásával vagy a munkae­rőpiaci kihívásokkal. [egyéb (2)]

5.9. ábra Elmúlt két évben történő létszámcsökkenés hatása a munkahelyi teljesítményre és a motivációra

Forrás: saját szerkesztés

A kérdőív keretén belül szerettem volna a dolgozók véleményét megtudni az elmúlt két évben történt létszámcsökkenéssel kapcsolatos munkahelyi változásokról, tehát összességében arról, hogy a létszámcsökkenés milyen hatással volt a munkahelyi teljesítményre és a motivációra. Az **5.9. ábrát** elemezve nehéz következtetést levonni a dolgozói vélemények alapján. Két olyan értékelést láthatunk, amit 3-asra skáláztak be a dolgozók, valamint ettől a 3-as értéktől két eltérést láthatunk, ami szintén nem túl jelentős. Mivel az egyik 3,41-es értékelésű, ezért elmondható, hogy a többségük úgy gondolja, hogy a rá eső feladat növekedett az elmúlt két évben. Az a kijelentés pedig, hogy „Több részfeladat miatt magasabb fizetésben részesülök” egyértelműen nem igaz, hiszen az 1-től 5-ig terjedő skálán 1,86-os értékelést kapott a dolgozóktól.

5.3 A kutatások összegzése, következtetések, javaslatok

A kutatás során arra vállalkoztam, hogy megvizsgáljam, mennyire befolyásolta a személyi állomány változása a munkavállalók lojalitását az elmúlt két évben. Ehhez egy korábbi kérdőívet használtam fel, amit az MVM Mátra Energia Zrt. alkalmazottai körében újra kitölttettem.

Az első nagy megállapításom az volt, hogy az életkor és az elkötelezettség mértéke tekintetében minimális különbségeket tapasztaltam az időszakok között. Ez arra enged következtetni, hogy a személyi állomány változása nem okozott radikális változást a munkavállalók lojalitásában. Második lépésként a munkahelyi környezet és a munkáltatói kínálat fontosságát vizsgáltam, és itt érdekes tapasztalatokra tettem szert.

Az eredmények alapján kiderült, hogy bár a munkahelyi környezet és a kínálat fontos szerepet játszanak a munkavállalók életében, a dolgozók magasabb elvárásokkal rendelkeznek, mint amit a cég valójában nyújt. Ebből arra lehet következtetni, hogy az elvárások és a valóság közötti szakadék létezik, ami befolyásolhatja a munkavállalók elégedettségét és lojalitását.

A létszámcsökkenés hatását is vizsgáltam, és bár nehéz egyértelmű következtetéseket levonni, látszik, hogy a feladatok száma növekedett az elmúlt időszakban, ugyanakkor nem járt magasabb fizetéssel. Ez is hozzájárulhat a munkavállalók elégedetlenségéhez és esetleges lojalitásvesztéséhez.

Az összefoglalás és a kutatás során szerzett tapasztalatok alapján fontos kiemelni, hogy bár a személyi állomány változása nem vezetett jelentős lojalitásvesztéshez, az elkötelezettség és elégedettség terén van még tér a javulásra. Az elvárások és a valóság közötti szakadék feltérképezése kiemelten fontos, hiszen ez lehet az egyik fő tényező, amely befolyásolja a munkavállalók hosszú távú elkötelezettségét és motivációját. Emellett érdemes figyelembe venni az elemeket is, amelyek a munkahelyi környezet és a munkáltatói kínálat vonatkozásában merültek fel. A munkavállalók elégedettségét növelheti, ha a cég figyelembe veszi az ő igényeiket, elvárásaikat, és igyekszik ennek megfelelő környezetet biztosítani számukra.

A létszámcsökkenés hatása különösen fontos terület, mivel az általános munkaterhelés növekedése és a kisebb fizetés ellenére történő feladatnövekedés negatívan befolyásolhatja a dolgozók motivációját és elégedettségét. Azáltal, hogy a vállalat megérti és reagál az alkalmazottak igényeire és elégedetlenségeire, hosszú távon növelheti a dolgozók elkötelezettségét és hűségét. Ezáltal javulhat a vállalat teljesítménye és versenyképessége a piacon.

Össességében azt lehet mondani, hogy bár nem tapasztaltam radikális változásokat a munkavállalók lojalításában az elmúlt két évben, mégis fontosnak tartom figyelembe venni az elvárások és a valóság közötti különbségeket, valamint az esetleges elégedetlenségforrásokat. Ez lehet a kulcs ahhoz, hogy javítsuk a munkahelyi légkört és megtartsuk a dolgozók lojalítását hosszú távon is.

6. Eredmények és értékelésük az MVM Mátra Energia Zrt. éves beszámolóí alapján

Szakdolgozatom 6. fejezetéhez az MVM Mátra Energia Zrt., 2019.,2020.,2021.,2022., évi beszámolóit használtam forrásként.

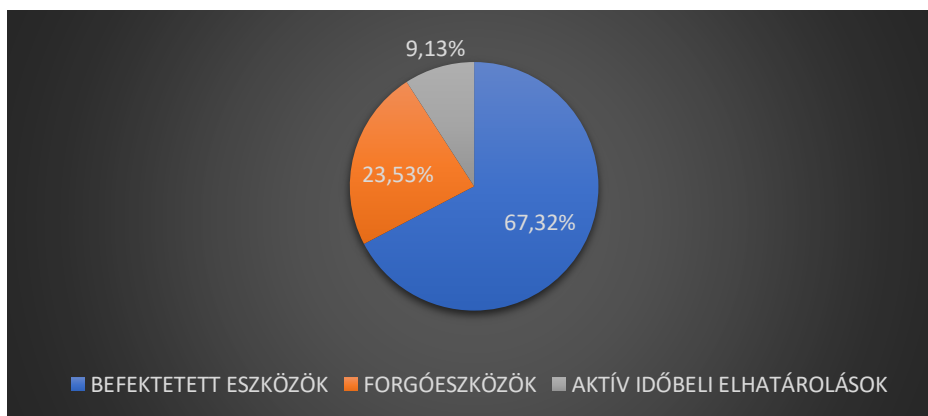
Ezen fejezet célja, hogy pénzügyi elemzésen keresztül vizsgálja meg a cég vagyoni, likviditási és jövedelmezőségi helyzetét, különös tekintettel a 2020-as évre vonatkozóan, hiszen itt két fontos esemény is történt a cég életében, az egyik, hogy az MVM csoport vette át a cég üzemeltetését, a másik pedig a COVID-19 világjárvány, amivel kapcsolatban felállítottam egy hipotézist is, miszerint: „A Covid-19 járvány nem befolyásolta az MVM Mátra Energia Zrt. működését”. A pénzügyi elemzés során a cég pénzügyi teljesítményét vizsgáljuk meg, hogy komplex kép alakulhasson ki bennünk a cégről, illetve szeretném kideríteni, hogy befolyásolta-e, ez a két elég jelentős esemény a cég pénzügyi helyzetét.

6.1 A vagyoni helyzet elemzése

A vagyoni helyzet elemzése során a mérleg két oldalát vizsgáljuk, tehát az eszköz és forrás oldalt. Az eszköz oldal mutatja be a vállalkozás vagyoni struktúráját egy adott időpontban, a forrás oldal pedig azt mutatja be, hogy honnan származik a vagyon finanszírozása. Mivel minden eszköznek van finanszírozási forrása, ezért a mérlegben az eszközök és források összértéke egyenlő lesz egymással. A szakdolgozatomban a mérleg két oldalát vertikálisan elemzem, ez azt jelenti, hogy csak az egyik oldal adatait vizsgáljuk, úgy, hogy a forrás, vagy eszköz oldal összetételét elemezzük egy adott időszakban, megoszlási és dinamikus viszonyszámok segítségével.

6.1.1 Az eszközök összetételének vizsgálata

6.1 ábra Az MVM Mátra Energia Zrt. eszközeinek átlagos megoszlása 2019-2022 évben

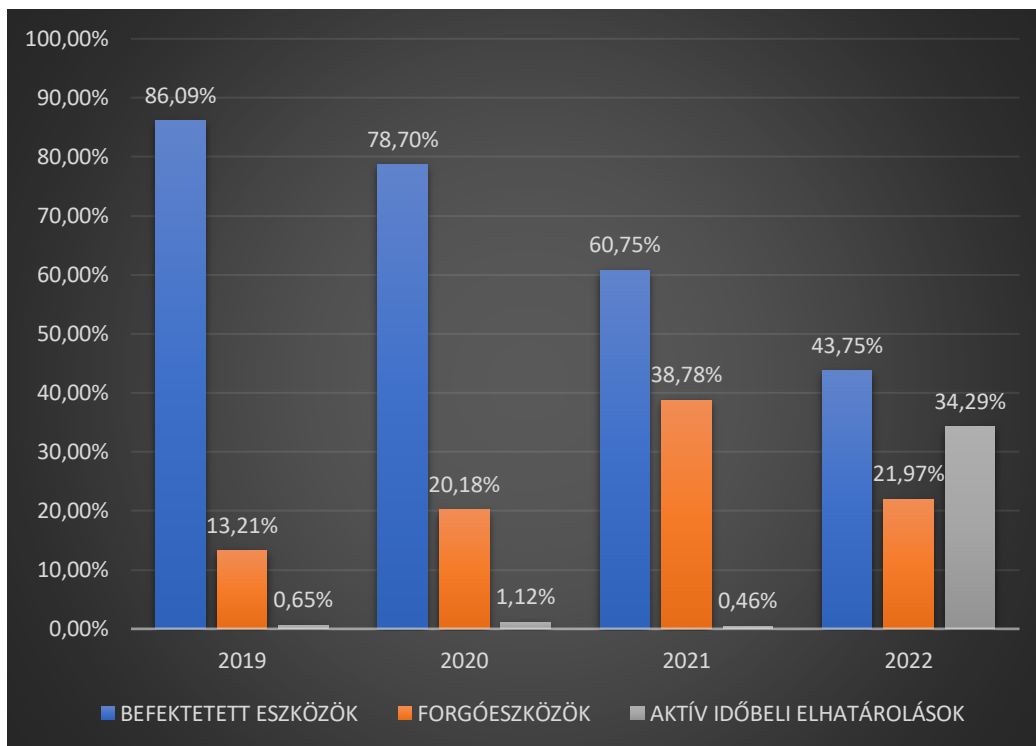
Forrás: MVM Mátra Energia Zrt. éves beszámolóí alapján (saját szerkesztés)

A **6.1 ábrán** jól látható, hogy a befektetett eszközök aránya rendkívül magas volt a vizsgált időszakban, átlagban 67,32%. Ez azt jelzi, hogy a vállalat nagy részben hosszú távú beruházásokba fektetett.

A forgóeszközök aránya viszonylag alacsonyabb volt, mintegy 23,53%. Ez arra utalhat, hogy a vállalatnak lehetősége van a likvid eszközök növelésére vagy hatékonyabb felhasználására a rövid távú likviditási kockázatok csökkentése érdekében, vagy akár az üzleti tevékenység hatékonyságának javítására.

Az aktív időbeli elhatárolások aránya 9,13% volt, ami közepes méretű arálynak tekinthető. Ezek általában könyvelési elveknek megfelelően alakulnak, és tükrözhetik az elhalasztott bevételeket vagy költségeket.

6.2 ábra Az MVM Mátra Energia Zrt. eszközeinek megoszlása, évenkénti lebontásban

Forrás: MVM Mátra Energia Zrt. éves beszámolóí alapján (saját szerkesztés)

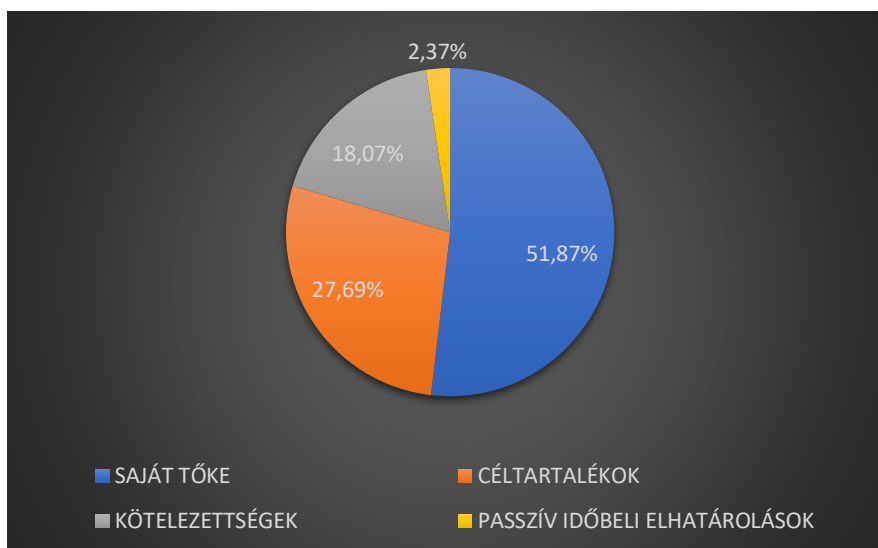
A **6.2 ábra** adatai alapján az látható, hogy az MVM Mátra Energia Zrt. eszközeinek összetétele jelentősen változott az évek során.

- A befektetett eszközök aránya folyamatosan csökkent az évek során: 2019-ben még 86,09% volt, majd 2022-re 43,75%-ra esett vissza. Ez azt mutatja, hogy a vállalat kevésbé fektetett hosszú távú beruházásokba az idő múlásával, lehet, hogy az erőforrásokat inkább más területeken helyezték el.
- A forgóeszközök aránya azonban változékonnyabb: 2019-ben még csak 13,21% volt, majd 2021-ben elérte a 38,78%-ot, majd 2022-re újra 21,97%-ra esett vissza. Ez arra utal, hogy a vállalat figyelmet fordított a rövid távú likviditás javítására és az üzleti tevékenység hatékonyságának növelésére.
- Az aktív időbeli elhatárolások aránya szintén jelentős változást mutat: 2019-ben és 2020-ban alacsony volt, majd hirtelen ugrással 2022-re 34,29%-ra emelkedett.

Összeségében ezek az adatok azt mutatják, hogy az MVM Mátra Energia Zrt. stratégiai döntéseket hozott az eszközök összetételének és felhasználásának megváltoztatása terén az évek során, valószínűleg az üzleti környezet és a vállalat saját helyzetének változásaihoz igazodva.

6.1.2 A források összetételének vizsgálata

6.3 ábra Az MVM Mátra Energia Zrt. forrásainak átlagos megoszlása 2019-2022 évben

Forrás: MVM Mátra Energia Zrt. éves beszámolója alapján (saját szerkesztés)

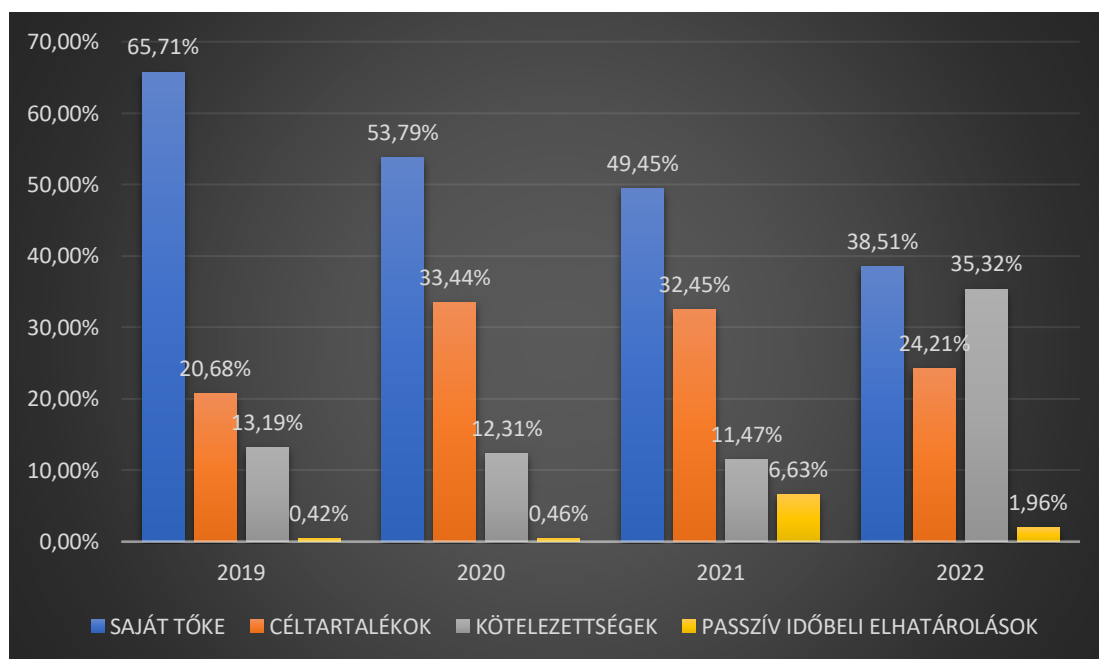
Az adatok alapján látható, hogy az MVM Mátra Energia Zrt. saját tőkéje a legnagyobb részét teszi ki a forrás oldalon, körülbelül 51,87%-os aránnyal. Ez azt jelzi, hogy a vállalat jelentős részben saját forrásokból finanszírozza tevékenységét, ami hosszú távon stabilitást és rugalmasságot biztosíthat a pénzügyi helyzetében.

A céltartalékok aránya 27,69%, ami egy szintén jelentős részarányt képvisel. Ezek a céltartalékok általában a vállalat jövőbeni terveire vagy kockázataira való felkészülést szolgálják, és lehetnek például beruházási célú tartalékok vagy váratlan eseményekre való felkészülésre szolgáló alapok.

A kötelezettségek aránya viszonylag alacsonyabb, mintegy 18,07%. Ez azt jelenti, hogy a vállalatnak kevés külső forrást kell igénybe vennie a tevékenységének finanszírozására, ami csökkentheti a külső kockázatokat és a pénzügyi terheket.

A passzív időbeli elhatárolások aránya 2,37%, ami viszonylag kis részarányt képvisel. Ezek az időbeli elhatárolások általában könyvelési elveknek megfelelően alakulnak, és lehetnek például előre fizetett bevételek vagy elmaradt költségek.

6.4 ábra Az MVM Mátra Energia Zrt. forrásainak megoszlása, évenkénti lebontásban

Forrás: MVM Mátra Energia Zrt. éves beszámolói alapján (saját szerkesztés)

A **6.4 ábra** adatai alapján az látható, hogy az MVM Mátra Energia Zrt. forrásainak összetétele az eszközökhöz hasonlóan, jelentősen változott az évek során.

- A saját tőke aránya folyamatos csökkenést mutatott az évek során: 2019-ben még 65,71% volt, majd 2022-re 38,51%-ra esett vissza. Ez azt jelzi, hogy a vállalat kevésbé támaszkodott saját forrásokra a tevékenysége finanszírozásához, ami növelheti a külső kockázatokat és a függést a külső finanszírozástól.
- A céltartalékok aránya változékonyabb: 2019-ben 20,68% volt, majd 2020-ban és 2021-ben is jelentősen nőtt, 33,44%-ra és 32,45%-ra. Azonban 2022-re visszaesett 24,21%-ra. Ez azt mutatja, hogy a vállalat eszközei felkészültsége a jövőbeli tervekre és kockázatokra időnként változik.
- A kötelezettségek aránya viszonylag stabilan alakult az évek során, bár 2022-re némileg megugrott, 35,32%-ra. Elképzelhető, hogy a vállalatnak szüksége volt további külső finanszírozásra az üzleti tevékenysége fenntartásához vagy növekedéséhez.
- A passzív időbeli elhatárolások aránya viszonylag kis mértékben változott az évek során, bár 2021-ben egy jelentős növekedést mutatott, majd 2022-re újra csökkent.

Ezek az adatok azt mutatják, hogy az MVM Mátra Energia Zrt. pénzügyi helyzete és stratégiája dinamikusan változik az évek során.

6.1. táblázat: Saját tőke összetételének alakulása 2019-2022 évben

Adatok millió forintban				
Forrás/év	2019	2020	2021	2022
Jegyzett tőke	34 246	53 246	53 246	28 461
Tőketartalék	1 445	1 445	1 445	1 445
Eredménytartalék	45 178	39 279	-3 453	22 297
Lekötött tartalék	11	0	0	0
Adózott eredmény	-5 899	-42 732	688	3 878
Saját tőke összesen	74 980	51 237	51 926	56 081

Forrás: MVM Mátra Energia Zrt. éves beszámolóí alapján (saját szerkesztés)

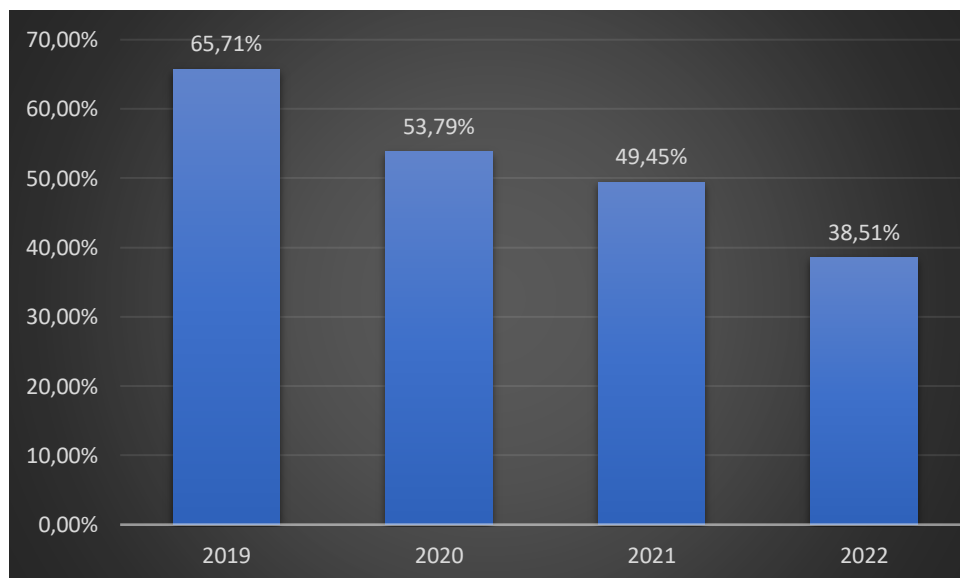
Az adatok alapján látható, hogy a vállalat saját tőkéje évről évre változott.

- Jegyzett tőke: 2019-ben 34 246 millió forint volt, majd 2020-ban az MVM csoporthoz való csatlakozás miatt növekedést mutatott, 53 246 millió forintra emelkedett, viszont 2022-re visszaesett 28 461 millió forintra.
- Tőketartalék: Ez az összeg évről évre változatlan maradt, 1 445 millió forint

- **Eredménytartalék:** 2019-ben és 2020-ban a vállalat pozitív eredménytartalékot mutatott, 45 178 millió forint és 39 279 millió forint. Azonban 2021-ben ez a tartalék negatívba fordult, -3 453 millió forintot mutatva. 2022-ben azonban ismét pozitívrá fordult, 22 297 millió forinttal.
- **Lekötött tartalék:** Ez az összeg 2019-ben 11 millió forint volt, majd 2020-ban és az azt követő években már nem volt jelen, ami azt jelzi, hogy valószínűleg ezt az összeget felszabadították és más célra használták fel.
- **Adózott eredmény:** Ez az összeg változékonny, 2019-ben -5 899 millió forint veszteséget mutatva, majd 2020-ban jelentős veszteséget, -42 732 millió forintot. 2021-ben azonban már nyereséget, 688 millió forintot mutatott, és 2022-re tovább növekedett, 3 878 millió forintra.

Összességében látható, hogy a vállalat saját tőkéje változatos módon alakult az évek során, ami részben a pénzügyi teljesítmény változásával, részben pedig az MVM csoporthoz való csatlakozás miatt alakulhatott így.

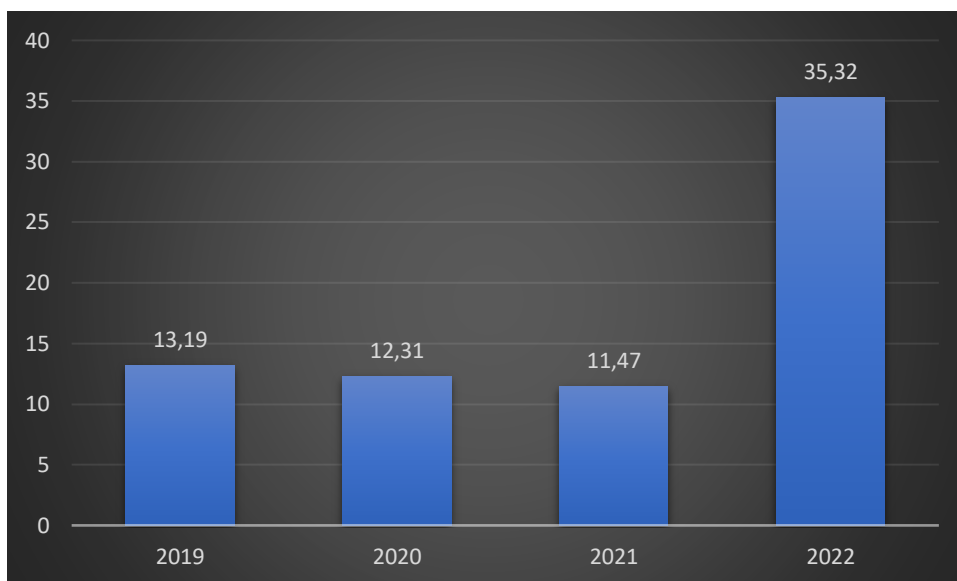
6.5 ábra Tőkeellátottsági mutató alakulása 2019-2022 évben

Forrás: MVM Mátra Energia Zrt. éves beszámolója alapján (saját szerkesztés)

A **6.5 ábra** a cég tőkeellátottságának alakulását mutatja. A tőkeellátottsági mutató a saját tőke arányát mutatja a forrásokon belül. Minél magasabb az értéke a mutatónak, annál kisebb az idegen források aránya, illetve a vállalkozás által vállalt kockázat. Az ábrán jól látható, hogy a mutató értéke 2019-től folyamatosan csökken. Ez arra ad következtetést, hogy az idegen forrás aránya évről évre egyre nagyobb, illetve, hogy a vállalkozás által vállalt kockázat is folyamatosan nő.

6.6 ábra Tőkeáttételi mutató alakulása 2019-2022 évben

Forrás: MVM Mátra Energia Zrt. éves beszámolói alapján (saját szerkesztés)

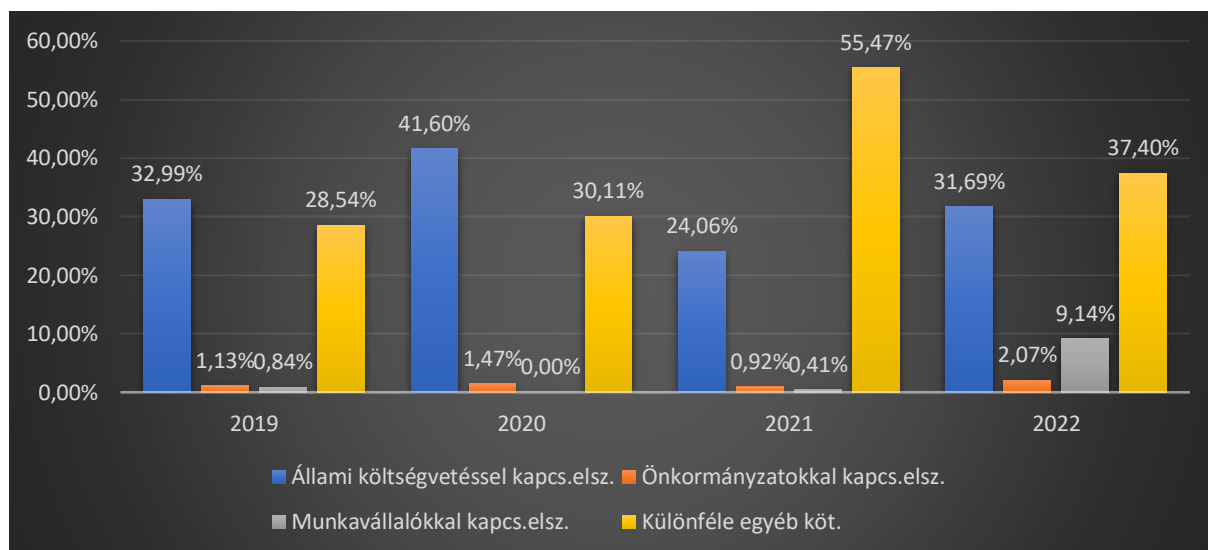
A tőkeáttétel azt fejezi ki, hogy egy vállalat mennyi vagyont kezel saját tőkéje egységére vetítve. Abban az esetben, ha a vállalkozás teljes mértékben saját forrásokból finanszírozott, az érték pontosan egy lesz, viszont, ha a cégnek van egyéb idegen forrása is, a tőkeáttételi ráta 1 fölé emelkedik. Ezt a pénzügyi mutatót tőkeáttételi multiplikátornak is nevezik.

Az első három évben szinte teljesen azonos, viszont a 2022-es évben jelentősen megugrott. Ez az emelkedés nagy valószínűséggel arra utal, hogy a vállalat a saját tőkéjéhez képest jelentős mértékben növelte az idegen források felvételét az üzleti tevékenysége finanszírozása érdekében. Ennek lehetnek különféle okai, például terjeszkedési tervek megvalósítása, nagyobb projektek finanszírozása vagy likviditási problémák megoldása.

6.2 A cég likviditási helyzetének elemzése

A cég likviditási helyzetének elemzése rendkívül fontos szerepet tölt be a vállalat pénzügyi állapotának és stabilitásának megértésében. A likviditási ráta kiszámításához szükség van a rövid lejáratú kötelezettségek meghatározásához, ezért készítettem egy diagrammot, amely meghatározza az MVM Mátra Energia Zrt. rövid lejáratú kötelezettségek összetételének arányát.

6.7. ábra: Rövid lejáratú kötelezettségek összetételének aránya 2019-2022 évben

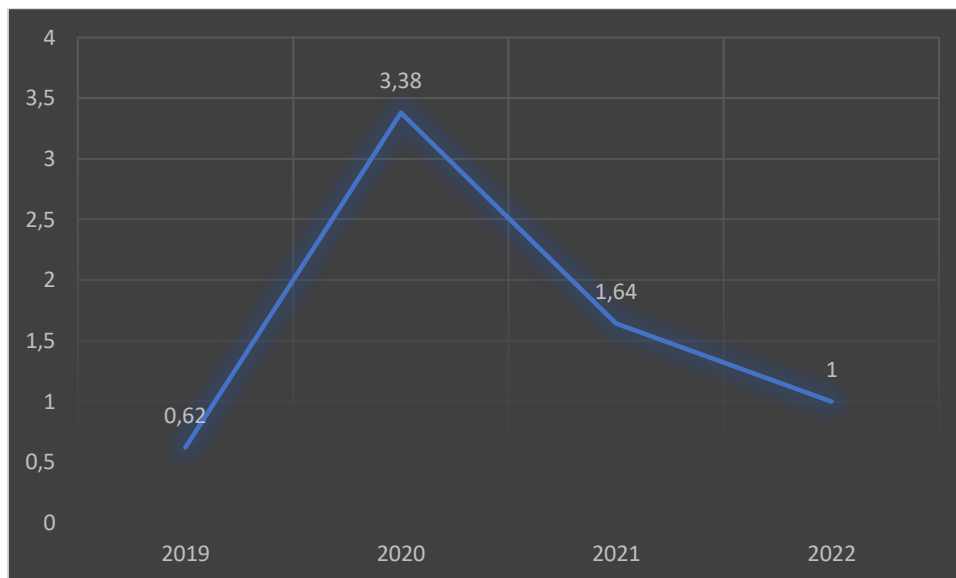
Forrás: MVM Mátra Energia Zrt. éves beszámolóí alapján (saját szerkesztés)

- Állami költségvetéssel kapcsolatos elszámolások: Ez az arány 2019-ben 32,99% volt, majd 2020-ban nőtt 41,60%-ra, majd 2021-re visszaesett 24,06%-ra, de 2022-ben újra emelkedett 31,69%-ra.
- Önkormányzatokkal kapcsolatos elszámolások: Ez az arány általában alacsony volt az évek során, de enyhe növekedést mutatott 2019-től 2022-ig, ami arra utalhat, hogy az önkormányzatoknak is növekvő szerepe lehet a költségvetésben.
- Munkavállalókkal kapcsolatos elszámolások: Ez az arány 2019-től 2021-ig alacsony volt, de 2020-ban 0%-ra esett vissza, majd hirtelen emelkedést mutatott 2022-ben, 9,14%-ra. Ez a változás nagy valószínűséggel valamilyen szabályozási vagy jogi változás következménye lehet, amely befolyásolta a munkavállalókra vonatkozó költségeket.

- Különbféle egyéb költségvetési tételek: Ez az arány jelentős változást mutatott az évek során. 2019-ben 28,54% volt, majd 2020-ban enyhe növekedést mutatott, 30,11%-ra. Azonban 2021-re jelentősen nőtt 55,47%-ra, majd 2022-re visszaesett 37,40%-ra.

Ezek az adatok összességében mutatják, hogy a költségvetési tételek eloszlása változékony és komplex folyamat, amely számos tényezőtől függ, beleértve a gazdasági környezetet, a politikai prioritásokat és a jogszabályi változásokat is.

6.8. ábra: Likviditási ráta alakulása 2019-2022 évben

Forrás: MVM Mátra Energia Zrt. éves beszámolója alapján (saját szerkesztés)

A likviditási ráta azt mutatja, hogy a vállalat mennyire képes fedezni azonnali pénzügyi kötelezettségeit likvid eszközeivel. Általában a likviditási ráta magasabb értékei jobb likviditási helyzetet jelentenek, mivel magasabb likviditási rátával a vállalat könnyebben tudja kielégíteni rövid távú kötelezettségeit.

A **6.8 ábra** alapján a vállalat likviditási rátája az alábbiak szerint alakult:

- A 2019-es likviditási ráta alacsony értéket mutat, ami azt jelenti, hogy a vállalatnak kevés likvid eszköze van ahhoz, hogy fedezze azonnali pénzügyi kötelezettségeit.
- Egy hirtelen ugrás történt a 2020-as likviditási ráta értékében, ami nagy valószínűséggel az MVM csoporthoz való csatlakozás miatt alakulhatott így.
- Bár a 2021-es érték kisebb, mint a 2020-as, még mindig viszonylag magas, ami jó likviditási helyzetet jelez a vállalat számára.

- A 2022-es érték is azt bizonyítja, hogy megfelelő likviditása van a cégnek, bár kisebb az előző két évhez képest, de továbbra is elegendő likvid eszközzel rendelkezik a vállalat.

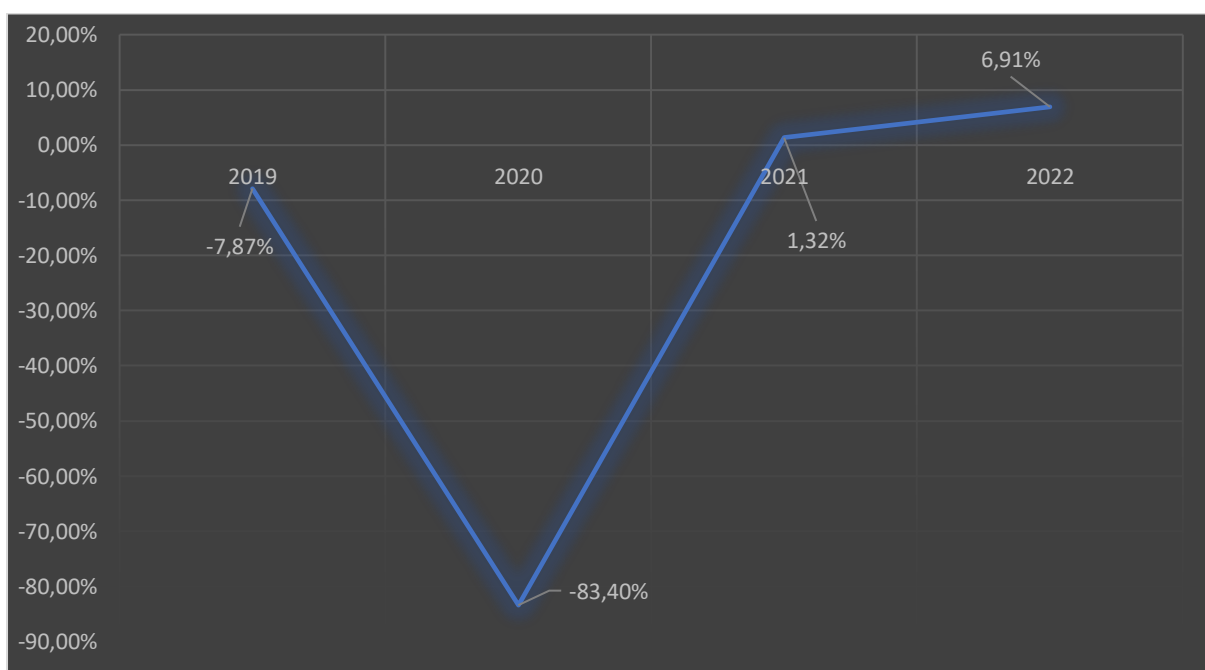
Összességében a vállalat likviditási rátája a vizsgált évek során változó volt, de a 2020-as évtől kezdve magasabb értékeket mutatott, ami pozitív jel a vállalat pénzügyi stabilitására és likviditására nézve, ezt ahogy már korábban is említettem, az MVM csoporthoz való csatlakozás okozhatta.

6.3 A jövedelmezőség elemzése

A jövedelmezőségi helyzetnek az elemzését azért tartottam fontosnak, mert ennek segítségével értékelik a cégek és a különböző gazdasági szervezetek a megtérüléseiket, illetve az elért nyereségeiket. A szakdolgozatom 4. fejezetében már említettem az általam használt mutatókat:

- tőkearányos jövedelmezőség (ROE)
- eszközarányos jövedelmezőség (ROA)
- bevétel arányos jövedelmezőség (ROS)

6.9. ábra: Tőkearányos jövedelmezőség (ROE) alakulása 2019-2022 évben

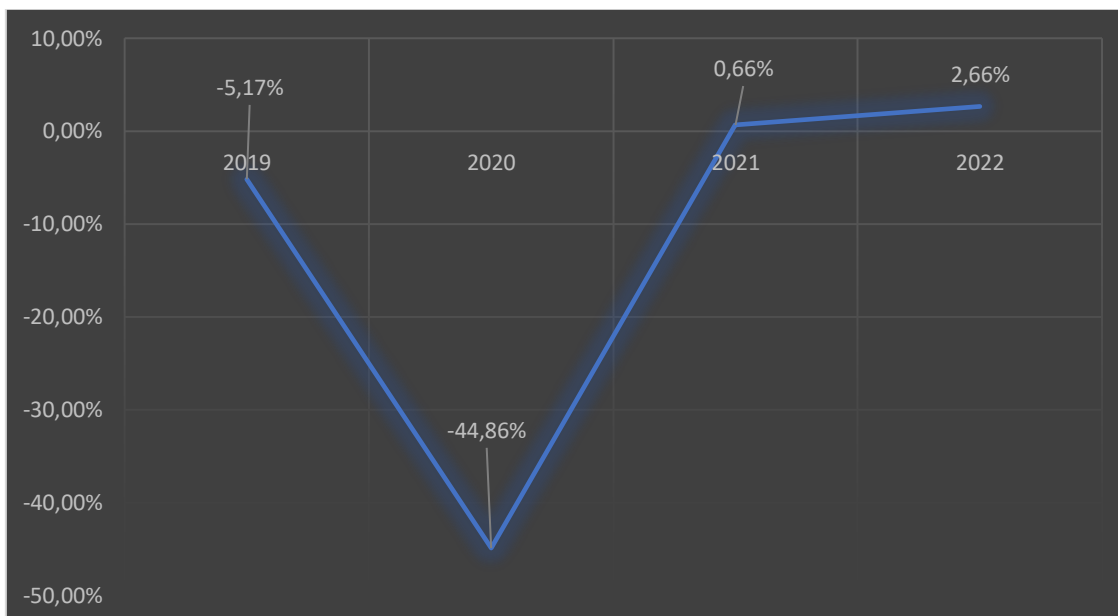
Forrás: MVM Mátra Energia Zrt. éves beszámolóí alapján (saját szerkesztés)

A Tőkearányos jövedelmezőség (ROE) egy fontos pénzügyi mutató, amely segít értékelni a vállalat teljesítményét. Ez a mutató azt méri, hogy a vállalat mennyire hatékonyan használja fel saját tőkéjét a nyereségtermelésre, kifejezve azt százalékos formában a tulajdonosok tőkéjéhez viszonyítva. A pozitív ROE általában azt jelzi, hogy a vállalat hatékonyan használja fel saját tőkéjét, míg a negatív ROE arra utal, hogy a vállalat nem képes megfelelően nyereséget termelni a tulajdonosok pénzéből.

Az adatok alapján:

- 2019-ben a ROE -7,87% volt, ami negatív eredményt jelentett, ami azt mutatja, hogy a vállalat veszteséget szenvedett.
- 2020-ban a ROE drasztikusan, -83,40%-ra csökkent, ami még súlyosabb veszteséget jelez.
- 2021-ben a ROE már pozitív lett, 1,32%. Ez azt mutatja, hogy a vállalat képes volt növelni a nyereségét és hatékonyabbá vált a tőke felhasználásában.
- 2022-ben tovább nőtt a ROE 6,91%-ra. Ez azt jelzi, hogy a vállalat folytatta a javulást és jól kezdte felhasználni a saját tőkéjét a nyereségtermelésre.

6.10. ábra: Eszközarányos jövedelmezőség (ROA) alakulása 2019-2022 évben

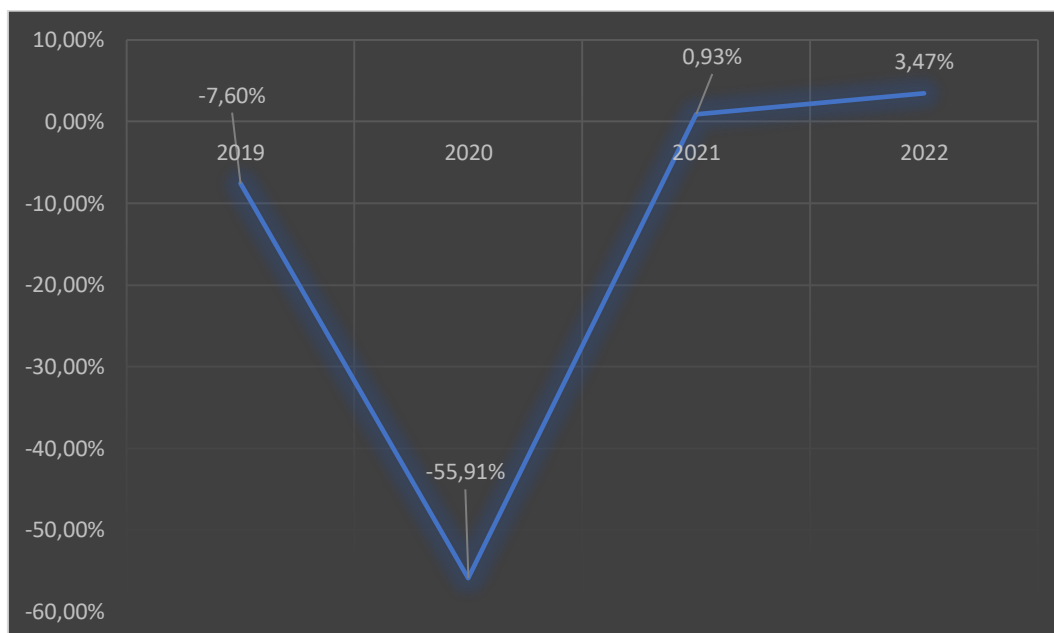
Forrás: MVM Mátra Energia Zrt. éves beszámolóí alapján (saját szerkesztés)

A ROE mutatóhoz hasonlóan az Eszközarányos jövedelmezőség (ROA) mutató is egy fontos szereppel bír a vállalat pénzügyi teljesítményének értékelésében. A ROA százalékos formában fejezi ki a vállalat nyereségét az összes eszközhöz viszonyítva, valamint megmutatja azt, hogy a vállalat mennyire hatékonyan használja fel az összes eszközét a nyereségtermelésre.

Az adatok alapján:

- 2019-ben a ROA -5,17% volt, ami negatív eredményt jelentett. Ez azt mutatja, hogy a vállalat az összes eszközhöz viszonyítva veszteséget szenvedett.
- 2020-ban a ROA drasztikusan csökkent -44,86%-ra, ami nagyon nagy veszteséget jelez.
- 2021-ben a ROA már pozitív lett, 0,66%. Ez azt mutatja, hogy a vállalat képes volt növelni a nyereségét és az eszközök felhasználásában is hatékonyabbá vált, bár még mindig alacsony a nyereséghányad.
- 2022-ben tovább nőtt a ROA 2,66%-ra. Ez azt jelzi, hogy a vállalat folytatta a javulást és még jobban kezdte felhasználni az összes eszközét a nyereségtermelésre.

6.11. ábra: Bevétel arányos jövedelmezőség (ROS) alakulása 2019-2022 évben

Forrás: MVM Mátra Energia Zrt. éves beszámolóí alapján (saját szerkesztés)

A Bevétel Arányos Jövedelmezőség (ROS) a harmadik általam elemzett és szintén fontos mutató a vállalat pénzügyi teljesítményének értékelésében. A ROS azt mutatja meg, hogy mennyi a vállalat nyeresége a bevételéhez viszonyítva, kifejezve ezt százalékban.

Az adatok alapján:

- 2019-ben a ROS -7,60% volt, ami negatív jelzést ad. Ez azt jelzi, hogy a vállalat működése veszteséget eredményezett.
- 2020-ban a ROS tovább csökkent, -55,91%-ra, ami további jelentős veszteséget jelöl.
- 2021-ben a ROS már pozitív lett, 0,93%. Ez azt mutatja, hogy a vállalat képes volt növelni a nyereségét a bevétel alapján, bár még mindig alacsony a nyereséghányad.
- 2022-ben tovább emelkedett a ROS 3,47%-ra. Ez azt jelzi, hogy a vállalat javított a hatékonyságán és sikerült növelnie a nyereségét a bevételéhez viszonyítva.

Összességében azt a következtetést vonhatjuk le, hogy az MVM Mátra Energia Zrt.-nek sikerült átvészelnie a negatív (ROA), (ROE) és (ROS) időszakot is, és visszatért a pozitív nyereséges területre. Ugyanakkor továbbra is figyelemmel kell kísérni a vállalat pénzügyi teljesítményét és az esetleges kihívásokat, hogy fenntartsák vagy tovább növeljék a tőkearányos jövedelmezőséget (ROE), az eszközarányos jövedelmezőséget (ROA), és a bevétel arányos jövedelmezőséget (ROS) is a jövőre nézve.

7. Összefoglalás

Szakdolgozatom során a korábban már elkészített kérdőívem egy összehasonlító elemzés alkalmazásával újra feldolgoztam, ez által lehetőségem nyílt megvizsgálni, hogy az elmúlt két év során mi változott a cég életében, dolgozói szemszögből. Ezen kérdőív fontossága az, hogy megállapítsuk a dolgozók véleményét, hogy hogyan érzik magukat a cégnél, valamint, hogy mennyire lojálisak a céghez. Kérdőíves megkérdezésre azért volt szükség, hogy igazolni tudjam az első hipotézisem, miszerint: *„Személyi állomány változása csökkentette a munkavállalók lojalitását az elmúlt két évben.”*

Az MVM Mátra Energia Zrt. (korábbi nevén: Mátrai Erőmű Zrt.) és leányvállalatai 2020. március 26-án átkerültek az MVM csoport tulajdonába. Ezen a jelentős változáson kívül még egy nagyon fontos globális esemény is történt 2020-ban, mégpedig a Covid-19 járvány kialakulása. Ez a járvány jelentős mértékben megváltoztatta az emberek és a cégek életét is, viszont azt gondolom, hogy az MVM Mátra Energia Zrt. működését nem befolyásolta, ezért is állítottam fel a hipotézisem, amely alapján: *„A Covid-19 járvány nem befolyásolta az MVM Mátra Energia Zrt. működését.”* Ahhoz, hogy igazolni tudjam a hipotézisemet természetesen az MVM Mátra Energia Zrt. 2019.,2020.,2021.,2022., évi beszámolóit is elemeztem.

Elemzésem során megvizsgáltam még a cég vagyoni helyzetét, ezen belül a forrás és eszköz oldalt, a cég likviditási helyzetét és a cég jövedelmezőségi helyzetét. Az elemzés során számos pénzügyi adat segítségével jól látható vált, hogy a tulajdonosváltás módosította a cég helyzetét. Az MVM Mátra Energia Zrt. eszköz- és forrásstruktúrája dinamikusan változott az évek során, amely az MVM csoport üzemeltetésének átvételével magyarázható. A cég likviditási helyzete többnyire stabilnak bizonyult a vizsgált időszakban, bár az eszközök és források összetétele jelentős változásokon ment keresztül.

7.1. táblázat: Felállított hipotéziseim eredményei

1. Személyi állomány változása csökkentette a munkavállalók lojalitását az elmúlt két évben.	
2. A Covid-19 járvány nem befolyásolta az MVM Mátra Energia Zrt. működését.	
3. A környezetvédelmi normák, valamint a különböző megújuló energiaforrások miatt a szénérőművek egyre inkább kiszorulnak a szolgáltató szektorok közül.	

Forrás: saját szerkesztés

Az 1. hipotézisem azért állítottam fel, mert úgy gondoltam, hogy a személyi állomány csökkenése a munkavállalók lojalitását is csökkenteni fogja. Összehasonlító elemzésem során ez nem volt teljességgel igazolható, a dolgozók lojalitási szintje közel azonos maradt. Ezért a hipotézisemet nem tartom beigazoltnak.

A 2. hipotézisem azért állítottam fel, mert azt feltételeztem, hogy az MVM Mátra Energia Zrt.-re nem hatott negatív hatással a COVID-19 járvány. Ez a hipotézisem csak részben igazolódott be, hiszen 2020-ban a cég egy tulajdonváltáson is átesett e miatt az éves beszámoló adatai természetesen módosultak, viszont teljességgel nem kizárható, hogy a COVID-19 járvány is változtatta ezeket az adatokat. Abban az esetben, ha ez a két esemény nem azonos évben történt volna, pontosabb következtetést lehetett volna levonni a járvánnyal kapcsolatban.

Végül, de nem utolsó sorban a 3. hipotézisemet pedig azért állítottam fel, mert a folyamatosan szigorodó környezetvédelmi normák miatt úgy véltem, hogy egyre inkább a megújuló energiaforrásokat részesítik előnyben a szénérőművekkel szemben. Ezt a hipotézisemet beigazoltnak tartom, a dolgozatom 2. fejezetében részleteztem a témát és azt gondolom, hogy a különböző adatok sokaságával kellőképpen alátámasztottam, hogy a hipotézisem helytálló.

Dolgozatom során részletesen bemutattam az MVM Mátra Energia Zrt.-t gazdasági szempontból, amelyhez a már korábban említett éves beszámolókat használtam fel segítségül. Ezen kívül a korábbi saját kutatásomat, amely a dolgozók véleményére és lojalítására volt összpontosítva, most szekunder forrásokból származó adatokkal is kiegészítettem, és összehasonlító elemzést végeztem. A fő célom ezzel a dolgozattal az volt, hogy minden olvasó számára átfogó képet tudjak adni a cégről, és ahhoz, hogy valóban egy komplex kép alakulhasson ki bennünk, szükség volt a dolgozók véleményére is, hiszen az ő segítségével képes a vállalat előrelépést tenni. Azért vontam bele egy ilyen típusú kérdőívet a dolgozatomba, mert bár pénzügyi szempontból a szám adatokat nézzük, viszont azt is nagyon fontosnak tartom megállapítani, hogy mi van ezek mögött az adatok mögött, milyen a dolgozói élet a cégnél és mennyire lojálisak a dolgozók a cég iránt. Ezek mind kulcsfontosságúak ahhoz, hogy sikeres legyen a vállalat.

Irodalomjegyzék

Szakirodalmi források

- [1] BÍRÓ T., Pucsek J. Sztanó I. (2016): A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése.
- [2] Sztanó I. (2019): A számvitel alapjai.
- [3] BÍRÓ T., Pucsek J., Sztanó I. (2010): Amit a mérleg megmutat.
- [4] Kiss Cs. (2010): A szervezeti elkötelezettség elméletei.
- [5] Kiss Cs., Csillag S., Szilas R., Takács S. (2012): A szervezeti elkötelezettség és a munkacsalád viszonyrendszer összefüggései.
- Greenhaus, J. H., Collins, K. M., & Shaw, J. D. (2003). The relation between work-family balance and quality of life. *Journal of Vocational Behavior*, 63(3), 510–531.
- Meyer, J. P., Allen, N. J., & Smith, C. A. (1993). Commitment to organizations and occupations: Extension and test of a three-component conceptualization. *Journal of Applied Psychology*, 78(4), 538–551.
- O'Reilly, C. A., & Chatman, J. (1986). Organizational commitment and psychological attachment: The effects of compliance, identification, and internalization on prosocial behavior. *Journal of Applied Psychology*, 71(3), 492–499.
- [6] Bodnár É., Kovács Z., Sass J. (2011): Munka- és szervezetpszichológia.
- [7] Bakacsi Gy. (2010): A szervezeti magatartás alapjai.
- [8] Szretykó Gy. (2012): Az Y generáció, a munkáltató vonzóvá tétele a munkaerőpiacon és a HR stratégia.
- [9] Rekettye G., Törőcsik M., Hetesi E. (szerk. bővített kiadás) (2022): Bevezetés a marketingbe
- [10] Chikán A. (2020): Vállalatgazdaságtan
- [11] Herczeg A., Tóth M., Vastag Gy. (2020): Magyar Tudomány 2020/3-Tanulmányok
- Miller, B. G. (2017): Coal as a Fuel. In: Miller, B. G: Clean Coal Engineering Technology. 2nd ed. Butterworth-Heinemann, 61–104.

Herczeg A. – Tóth M. (2019): A magyarországi szénbányászat helyzete a megújuló energiatermelés térnyerésének tükrében. XXI. Bányászati, Kohászati és Földtani Konferencia, Nagybánya (Baia Mare), 2019. május 9–12., 40–44.

Kiss V. M. – Hetesi Zs. – Kiss T. (2016): Issues and Solutions Relating to Hungary's Electricity System. *Energy*, 116, 329–340. DOI: 10.1016/j.energy.2016.09.121

[12] EMBER (2021): Global Electricity Review

[13] Frankfurt School (2020) – UNEP Centre/BNEF; Global Trends in Renewable Energy Investment

[14] Paár D.: Vagyoni helyzet elemzése. In: Paár D., Szóka K. (szerk). (2021): Gazdasági elemzés a beszámolók információi alapján. Sopron: Soproni Egyetemi Kiadó

[15] Fridrich P. – Mitró M. (2009): Hitelintézeti számvitel. Budapest: Saldo Kiadó.

[16] Hágén I. Zs. (2018): A controlling időbeli dimenziói. In Hágén I. Zs. (szerk.): Controlling Debrecen.

Internetes források

[internet (1)] <https://www.mert.mvm.hu> (2024.02.22)

[Számv. tv. - 2000. évi C. törvény a számvitelről - Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye \(jogtar.hu\)](#)
(2024.03.02)

[Microsoft Word - MKI_10_munka_szerv_pszich_final.doc \(tankonyvtar.hu\)](#) (2024.03.13)

[Apáczai napok tanulmánykötet_0104_Szretykó György.pdf \(sze.hu\)](#) (2024.03.13)

[internet (2)] [dd5b5343-f7ab-f57f-e3ce-8ee9f25f4783 \(mavir.hu\)](#) (2024.04.05)

[internet (3)] [Ez a koronavírus 5 legsúlyosabb gazdasági hatása Magyarországon és Európában - Portfolio.hu](#) (2024.03.16)

Egyéb források

[egyéb (1)] 2022-es FOSZK szakképzés záróvizsga dolgozata

[egyéb (2)] MVM Mátra Energia Zrt. éves beszámoló (2019-2022)

2000. évi C. törvény a számvitelről

Ábrajegyzék

1.1. ábra: Kína, Európa és az Egyesült Államok megújulóenergia befektetései.....	16
2.1 ábra: Megújuló energiaforrásból előállított villamosenergia részaránya a teljes bruttó villamosenergia-fogyasztáson belül 2004-2022 (%)	19
2.2 ábra: Villamosenergia termelésben felhasznált szén, mint energiahordozó (TJ)	
2018-2022	20
2.3 ábra: Villamosenergia termelésben felhasznált napenergia, mint energiahordozó (TJ)	
2018-2022	21
4.1. ábra: Az erőmű madártávlatból	26
4.2 ábra: Az MVM Mátra Energia Zrt. szervezeti felépítése	29
5.1. ábra Kérdőív kitöltőinek életkor szerinti megoszlása (2022)	30
5.2. ábra Kérdőív kitöltőinek életkor szerinti megoszlása (2024)	30
5.3. ábra Az elkötelezettség mértékének felméréséhez használt állításokra adott átlagos pontszámok. (2022)	31
5.4. ábra Az elkötelezettség mértékének felméréséhez használt állításokra adott átlagos pontszámok. (2024)	31
5.5. ábra Átlagos elkötelezettség mértéke az életkor függvényében (2022)	31
5.6. ábra Átlagos elkötelezettség mértéke az életkor függvényében (2024)	31
5.7. ábra Munkahelyi környezet és a munkáltatói kínálat főbb pillérei	32
5.8. ábra A munkavállalók átlagos statisztikai létszáma 2019-2022	33
5.9. ábra Elmúlt két évben történő létszámcsökkenés hatása a munkahelyi teljesítményre és a motivációra	34
6.1 ábra Az MVM Mátra Energia Zrt. eszközeinek átlagos megoszlása	
2019-2022 évben	37
6.2 ábra Az MVM Mátra Energia Zrt. eszközeinek megoszlása, évenkénti lebontásban	38
6.3 ábra Az MVM Mátra Energia Zrt. forrásainak átlagos megoszlása	
2019-2022 évben	39

6.4 ábra Az MVM Mátra Energia Zrt. forrásainak megoszlása, évenkénti lebontásban	40
6.5 ábra Tőkeellátottsági mutató alakulása 2019-2022 évben	42
6.6 ábra Tőkeáttételi mutató alakulása 2019-2022 évben	43
6.7. ábra: Rövid lejáratú kötelezettségek összetételének aránya 2019-2022 évben	44
6.8. ábra: Likviditási ráta alakulása 2019-2022 évben	45
6.9. ábra: Tőkearányos jövedelmezőség (ROE) alakulása 2019-2022 évben	47
6.10. ábra: Eszközarányos jövedelmezőség (ROA) alakulása 2019-2022 évben	48
6.11. ábra: Bevétel arányos jövedelmezőség (ROS) alakulása 2019-2022 évben	49

Táblázatjegyzék

4.1. táblázat: Az erőmű teljesítménye blokkokra lebontva	27
6.1. táblázat: Saját tőke összetételének alakulása 2019-2022 évben	41
7.1. táblázat: Felállított hipotéziseim eredményei.....	52

Mellékletek

1.sz. melléklet

Kedves kitöltő!

Molnár Dávid vagyok, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, (Kereskedelem és Marketing szak) utolsó féléves hallgatója. A szakdolgozatom sikeres elvégzéséhez szükségem lenne arra, hogy minél többen kitöltsék ezt a kérdőívet a cég dolgozói közül. A kérdőív témája a munkavállalói lojalitást befolyásoló tényezők elemzése.

A kérdőív kitöltése csupán pár percet vesz igénybe és teljesen anonim, viszont nagy segítséget jelentene a munkámban.

Segítségét előre is köszönöm!

Kérem, jelölje be, hogy a következő állításokkal mennyire ért egyet!

(1=határozottan nem értek egyet; 5=határozottan egyetértek)

Büszke vagyok arra, hogy a vállalat tagja vagyok. 1 2 3 4 5

Ismerőseim előtt dicsérem és ajánlom a céget. 1 2 3 4 5

Hűséget érzek a vállalat felé. 1 2 3 4 5

Törődöm a cég sorsával. 1 2 3 4 5

Még sokáig szeretnék itt dolgozni, nem
gondolkodom munkahelyváltáson. 1 2 3 4 5

Készen állok arra, hogy plusz erőfeszítést tegyek,
ha szükség van rá. 1 2 3 4 5

Úgy érzem, a munkatársaim szívesen dolgoznak a vállalatnál. 1 2 3 4 5

Úgy gondolom, hogy az általam követett értékek, és a
vállalati értékek nagyon hasonlóak. 1 2 3 4 5

Kérem, hogy a megfelelő válasz bekarikázásával, vagy aláhúzásával adjon választ a következő kérdésekre!

Ön számára mennyire fontosak az alábbi tényezők a munkavégzés során?		Véleménye szerint a fenti tényezők milyen mértékben vannak jelen az MVM Mátra Energia Zrt.-nél?
(1=egyáltalán nem fontos; 5=nagyon fontos)		(1=úgy érzem, egyáltalán nincs jelen; 5=teljes mértékben jelen van)
1 2 3 4 5	Tanulási lehetőség (változatos tréningek, különböző probléma megoldási módszerek megismerése)	1 2 3 4 5
1 2 3 4 5	Személyes fejlődési lehetőség, karrierlehetőség	1 2 3 4 5
1 2 3 4 5	Szakmai elismerés	1 2 3 4 5
1 2 3 4 5	„Családbarát munkahely” (pl.: rugalmas munkaidő beosztás)	1 2 3 4 5
1 2 3 4 5	Méltányos elosztás és bánásmód.	1 2 3 4 5
1 2 3 4 5	„Biztos munkahely”	1 2 3 4 5
1 2 3 4 5	Vonzó juttatások	1 2 3 4 5
1 2 3 4 5	Jó felettes-beosztott viszony	1 2 3 4 5
1 2 3 4 5	Megértés, figyelem a dolgozók személyes problémái esetén	1 2 3 4 5
1 2 3 4 5	Érdekes, világos, jól tisztázott feladatok	1 2 3 4 5
1 2 3 4 5	Kihívást jelentő kielégítő munka	1 2 3 4 5
1 2 3 4 5	Munkatársakkal kialakult jó kapcsolat, egymás segítése, támogatása	1 2 3 4 5
1 2 3 4 5	Megfelelő szervezeten belüli kommunikáció	1 2 3 4 5
1 2 3 4 5	Hatékony és kényelmes munkavégzést támogató munkakörnyezet, munkahelyi légkör	1 2 3 4 5
1 2 3 4 5	Fizikai biztonság biztosítása	1 2 3 4 5

Az elmúlt két év során a munkavállalók létszáma csökkent az MVM Mátra Energia Zrt.-nél. Befolyásolta-e ez, az Ön, illetve a cég mindennapi életét?

(1=határozottan nem értek egyet; 5=határozottan egyetértek)

Számos változással járt, sok plusz feladatot kaptam. 1 2 3 4 5

Több részfeladat miatt magasabb fizetésben részesülök. 1 2 3 4 5

A feladatok sokasága hosszú távon megterhelő számomra. 1 2 3 4 5

A munkatársak távozása miatt a motivációm csökkent. 1 2 3 4 5

Az Ön neme:

Férfi

Nő

Az Ön életkora:

26 év alatti

26-35 év

36-45 év

46 év feletti

Milyen régóta áll a vállalat alkalmazásában?

Kevesebb, mint 1 éve

1-3 éve

4-5 éve

6-10 éve

Több mint 10 éve

2.sz. melléklet

NYILATKOZAT

a szakdolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve:	Molnár Dávid
A Hallgató Neptun kódja:	Q4N5WY
A dolgozat címe:	Az MVM Mátra Energia Zrt. gazdasági elemzése
A megjelenés éve:	2024
A konzulens intézetének neve:	Agrár-és Élelmiszergazdasági Intézet
A konzulens tanszékének a neve:	Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Vállalati Gazdaságtan Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott szakdolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottnak, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: 2024 év április hó 17 nap

Hallgató aláírása

3.sz. melléklet

NYILATKOZAT

Molnár Dávid (név) (hallgató Neptun azonosítója: **Q4N5WY**) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A szakdolgozatot a záróvizsgán történő védeésre javaslom / nem javaslom¹.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem²

Kelt: 2024 év április hó 17 nap

belső konzulens

¹ A megfelelő aláhúzendő.

² A megfelelő aláhúzendő.